

Lovforslag nr. L 162. Fremsat den 28. februar 2007 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger

(Udvidelse af adgangen til tv-overvågning og styrkelse af retsbeskyttelsen ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning)

§ 1

I lov om forbud mod tv-overvågning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 788 af 12. august 2005, som ændret ved § 4 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om tv-overvågning**«.

2. I § 2 indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) Tv-overvågning, der foretages af pengeinstituttvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikscentre og butikker, hvorfra der foregår detail salg, af

a) egne indgange og facader, samt

b) arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. I § 3, *stk. 2*, ændres »§ 2, nr. 3« til: »§ 2, nr. 4«.

4. I §§ 4 a og 4 b ændres »Politimesteren (Politidirektøren)« til: »Politidirektøren«.

5. Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. Justitsministeren afgiver i folketingsåret 2010-11 en beretning til Folketinget om erfaringerne med bestemmelsen i § 2, nr. 3.«

§ 2

I lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger, som ændret ved § 7 i lov nr. 280 af 25. april 2001 og § 6 i lov nr. 552 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 7*:

»*Stk. 7.* Loven gælder for enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.«

2. I § 6, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »markedsføringslovens § 6 a« til: »markedsføringslovens § 6«.

3. Efter § 26 indsættes:

»Kapitel 6 a

Tv-overvågning

§ 26 a. Billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, må kun videregives, hvis

- 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke,
- 2) videregivelsen følger af lov, eller
- 3) videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Stk. 2. Optagelser som nævnt i stk. 1 skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 2, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist. Den dataansvarlige skal i så fald inden for den i stk. 2 angivne frist underrette den, som tvisten vedrører, og på anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

§ 26 b. Bestemmelserne i §§ 29 og 30 gælder uanset en eventuel skiltning i medfør af §§ 3 og 3 a i lov om tv-overvågning.

§ 26 c. Behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er undtaget fra §§ 43, 48 og 52 om anmeldelse til Datatilsynet eller Domstolsstyrelsen.

Stk. 2. Uanset at behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er undtaget fra § 48, skal Datatilsynets tilladelse til overførsel af sådanne oplysninger til tredjelande i medfør af § 27, stk. 1, og stk. 3, nr. 2-4, altid indhentes, hvis oplysningerne er omfattet af § 50, stk. 1.«

4. I § 36, stk. 3, ændres »markedsføringslovens § 6 a« til: »markedsføringslovens § 6«, og »mar-

kedsføringslovens § 6 a, stk. 6« til: »markedsføringslovens § 6, stk. 7«.

5. I § 62, stk. 3, indsættes efter »§ 50«: »eller foretages i forbindelse med tv-overvågning«.

6. I § 70, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 26, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3,«: »§ 26 a,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for rigsmyndighedernes behandling af oplysninger på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning endvidere sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5378
1.1. Lovforslagets formål.....	5378
1.2. Hovedtræk af lovforslaget	5378
2. Tidligere overvejelser og reformer vedrørende tv-overvågning	5379
3. Gældende ret på tv-overvågningsområdet	5380
3.1. Lov om forbud mod tv-overvågning mv. (tv-overvågningsloven).....	5380
3.1.1. Forbud mod tv-overvågning af frit tilgængelige steder, som benyttes til almindelig færdsel	5380
3.1.2. Undtagelser fra tv-overvågningslovens forbud	5381
3.1.3. Skiltning mv.	5381
3.1.4. Politiets henstillingsret mv.	5382
3.2. Lov om behandling af personoplysninger (persondataloven).....	5382
3.2.1. Persondatalovens anvendelse på behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.....	5382
3.2.2. Grundlæggende principper	5383
3.2.3. Behandlingsregler.....	5384
3.2.4. Den registreredes rettigheder.....	5385
3.2.5. Fortrolighed og datasikkerhed	5386
3.2.6. Anmeldelse.....	5386
3.2.7. Tilsyn og klageadgang mv.....	5387
3.2.8. Erstatning og godtgørelse.....	5387
3.3. Straffeloven.....	5388
3.4. Arbejdsretlige regler	5388
3.5. Kommunernes tv-overvågning	5388
3.6. Politiets brug af tv-overvågning	5389
4. Tv-overvågningsudvalgets betænkning	5389
4.1. Indledning	5389
4.2. Undersøgelser om tv-overvågning.....	5389
5. Generelle overvejelser	5389
5.1. Udvalgets generelle overvejelser og forslag.....	5389
5.2. Justitsministeriets overvejelser	5390

F. t. l. vedr. forbud mod tv-overvågning m.v.

6.	Ændringer af tv-overvågningsloven	5391
6.1.	Tv-overvågning med billedoptagelse af egne facader og indgange samt arealer i direkte tilknytning hertil	5391
6.1.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5391
6.1.2.	Justitsministeriets overvejelser	5391
6.1.3.	Forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention	5393
6.2.	Dispensationsregel	5394
6.2.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5394
6.2.2.	Justitsministeriets overvejelser	5394
6.3.	Kommunal tv-overvågning på frit tilgængelige steder	5395
6.3.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5395
6.3.2.	Justitsministeriets overvejelser	5395
6.4.	Afgivelse af beretning til Folketinget	5396
6.4.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5396
6.4.2.	Justitsministeriets overvejelser	5396
7.	Ændringer af persondataloven	5396
7.1.	Persondatalovens anvendelsesområde	5396
7.1.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5396
7.1.2.	Justitsministeriets overvejelser	5397
7.2.	Opbevaring og videregivelse	5397
7.2.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5397
7.2.2.	Justitsministeriets overvejelser	5398
7.3.	Oplysningspligt	5399
7.3.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5399
7.3.2.	Justitsministeriets overvejelser	5399
7.4.	Ret til indsigt, indsigelse og korrektion	5400
7.4.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5400
7.4.2.	Justitsministeriets overvejelser	5400
7.5.	Anmeldelse og tilsyn.....	5400
7.5.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5400
7.5.2.	Justitsministeriets overvejelser	5401
7.6.	Økonomisk godtgørelse	5402
7.6.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5402
7.6.2.	Justitsministeriets overvejelser	5403
7.7.	Straf.....	5403
7.7.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5403
7.7.2.	Justitsministeriets overvejelser	5403
7.8.	Information mv.	5403
7.8.1.	Udvalgets overvejelser og forslag	5403
7.8.2.	Justitsministeriets overvejelser	5403
8.	Konsekvensændring af persondatalovens § 6, stk. 2, og § 36, stk. 3	5404
9.	Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser	5404
10.	Hørte myndigheder mv.	5404

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

1.1.1. Lovforslaget har for det første til formål med henblik på kriminalitetsbekæmpelse at åbne mulighed for, at visse erhvervsdrivende kan foretage tv-overvågning med optagelse af billeder af egne indgange og facader samt efter omstændighederne af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

For det andet er formålet med lovforslaget ved en ændring af persondataloven at sikre borgerne en styrket retsbeskyttelse ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Forslaget indebærer, at privates og offentlige myndigheders behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning kun kan ske, i det omfang persondatalovens grundlæggende principper om god databehandlingskik, saglighed og proportionalitet er opfyldt. Oplysningerne må ikke komme til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, og der foreslås indført særlige regler om pligt til sletning og om begrænset adgang til videregivelse af optagelser med personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

1.1.2. De foreslåede regler bygger på tv-overvågningsudvalgets betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning. Betænkningen indeholder udvalgets overvejelser om, hvorvidt adgangen til at foretage tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed bør udvides, og givet fald hvilke rammer der bør gælde for en sådan udvidelse. Det er udvalgets opfattelse, at en afvejning af hensynet til privatlivets fred over for ønsket om at kunne forebygge og opklare mest mulig kriminalitet kan begrunde, at der sker en vis udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning.

Betænkningen indeholder endvidere udvalgets vurdering af samspillet mellem de gældende regler om tv-overvågning i tv-overvågningsloven og persondataloven. Med henblik på at sikre, at den behandling af personoplysninger, der er forbundet med tv-overvågning, sker under iagttagelse af reglerne i persondataloven og under Datatilsynets tilsyn, har udvalget foreslået en række ændringer af persondataloven.

Endelig indeholder betænkningen nogle overvejelser om, hvorvidt der bør tilvejebringes hjemmel til, at kommuner efter forelæggelse for politiet kan foretage tv-overvågning på frit tilgængelige steder i et generelt kriminalitetsforebyggende øjemed. Om disse overvejelser henvises til pkt. 6.3. nedenfor.

1.1.3. Tv-overvågningsudvalget har i sin betænkning angivet to lovtekniske løsninger for, hvordan udvalgets forslag kan gennemføres. Den ene model in-

debærer en ophævelse af tv-overvågningsloven således, at denne lovs bestemmelser i stedet optages i persondataloven, mens den anden model indebærer en opretholdelse af begge love. Justitsministeriet har ved udformningen af lovforslaget valgt sidstnævnte model. Der henvises herom til pkt. 5.1. og 5.2. nedenfor.

1.2. Hovedtræk af lovforslaget

Lovforslaget indeholder for det første et forslag om ændring af tv-overvågningslovens titel fra »lov om forbud mod tv-overvågning m.v.« til »lov om tv-overvågning«. Det skal ses i lyset af, at den samlede regulering i tv-overvågningsloven snarere vil fremstå som vedrørende hvor og på hvilken måde tv-overvågning kan finde sted, end som vedrørende et generelt forbud mod tv-overvågning.

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i tv-overvågningsloven om, at pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detail salg, får mulighed for at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader. I dag er det kun muligt for private at tv-overvåge egne indgange og facader, hvis overvågningen ikke er forbundet med billedoptagelse.

Det foreslås endvidere, at den nævnte gruppe af erhvervsdrivende får mulighed for at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Heri ligger, at denne form for overvågning kun kan foretages, når hensynet til at sikre, at tv-overvågningen får den ønskede kriminalitetsbekæmpende effekt, gør det klart nødvendigt ikke alene at kunne tv-overvåge egne indgange og facader, men også visse tilknyttede arealer.

For at sikre borgerne en styrket retsbeskyttelse ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning foreslås endvidere en række ændringer af persondataloven.

Der foreslås således indsat en bestemmelse i persondataloven, hvorefter loven gælder enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, uanset om databehandlingen foretages af private eller offentlige myndigheder.

Forslaget indebærer bl.a., at behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning kun kan ske i det omfang, lovens grundlæggende principper om god databehandlingskik, saglighed og proportionalitet mv. er opfyldt, samt at behandlingen tek-

nisk og organisatorisk skal tilrettelægges således, at oplysninger ikke kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven. Eksempelvis vil der være tale om en behandling i strid med loven, hvis en erhvervsdrivende eller dennes ansatte gennemser optagelser fra en tv-overvågning, uden at det har et sagligt formål.

Der foreslås endvidere indsat et nyt kapitel om tv-overvågning i persondataloven med forskellige særegler om sletning og videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Ifølge den foreslåede regel om videregivelse vil de pågældende optagelser kun kunne videregives, når (1) der foreligger udtrykkeligt samtykke hertil fra den berørte person (den registrerede), (2) videregivelsen følger af lov, eller (3) videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed (dvs. med henblik på, at oplysningerne kan indgå i en politimæssig efterforskning).

Ifølge den foreslåede regel om sletning skal de pågældende oplysninger slettes senest 30 dage efter optagelsen, medmindre opbevaring af optagelsen ud over 30 dages fristen er nødvendig for den dataansvarliges behandling af en konkret tvist. I givet fald skal den, som tvisten vedrører, underrettes inden udløb af 30 dages fristen, og fremsættes der anmodning herom, skal vedkommende have udleveret en kopi af optagelsen.

Det foreslås desuden, at overtrædelse af reglerne om videregivelse og sletning skal kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Ved indsættelse af en ny bestemmelse i persondataloven foreslås det endvidere udtrykkeligt præciseret, at persondatalovens bestemmelser om oplysningspligt (herunder pligt til at angive den dataansvarliges identitet samt formålet med indsamling af personoplysninger) gælder, selv om der oplyses om tv-overvågningen i medfør af tv-overvågningslovens regler om skiltning mv.

Der foreslås desuden indført en bestemmelse i persondataloven, hvorefter der ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning ikke skal ske anmeldelse til Datatilsynet (Domstolsstyrelsen) efter reglerne i § 43 (den offentlige forvaltning), § 48 (private dataansvarlige) eller § 52 (domstolene). Forslaget indebærer samtidig, at der ikke skal indhentes forudgående udtalelse eller tilladelse til behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Endvidere foreslås det, at Datatilsynet tillægges inspektionskompetence også i forhold til privates behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. I dag har tilsynet kun en sådan kompetence i forhold til offentlige myndigheders tv-overvågning.

Endelig foreslås en konsekvensændring af persondatalovens § 6, stk. 2, og § 36, stk. 3, som følge af en ændring, der er foretaget i markedsføringsloven ved lov nr. 1389 af 21. december 2005.

2. Tidligere overvejelser og reformer på tv-overvågningsområdet

2.1. Ved lov nr. 278 af 9. juni 1982 om forbud mod privates tv-overvågning m.v. (tv-overvågningsloven) blev privates adgang til at foretage tv-overvågning for første gang reguleret i en særlig lov. Indtil da gjaldt kun de begrænsninger, som følger af straffelovens § 264 a om uberettiget fotografering af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, og straffelovens § 264 d om uberettiget videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden, jf. pkt. 3.3. nedenfor.

Forslag til lov om tv-overvågning (L 151) blev fremsat af justitsministeren bl.a. på baggrund af en sag om tv-overvågning af gågaden i Hobro. Der henvises herom til Folketingstidende 1981-82, Tillæg A, s. 3825 ff.

Tv-overvågningsloven fra 1982 indebar først og fremmest et generelt forbud mod privates tv-overvågning på steder, hvortil der er almindelig adgang. Forbudet blev navnlig begrundet med, at det i sig selv vil kunne virke krænkende og skabe en almindelig fornemmelse af utryghed og ufrihed, hvis en udbredt anvendelse af overvågningsudstyr begrænser mulighederne for at kunne færdes på frit tilgængelige områder uden at blive udsat for skjult iagttagelse eller fotografering.

Der blev gjort enkelte undtagelser til lovens almindelige forbud. Undtaget blev således tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre mv. Også tv-overvågning uden billedoptagelse af egne indgange og facader mv. blev undtaget. Baggrunden var, at legitime hensyn af navnlig kriminalpræventiv art fandtes at kunne begrunde, at tv-overvågning ikke burde være udelukket på de nævnte lokaliteter, idet de modsatte hensyn på tilstrækkelig måde kunne tilgodeses ved en regel, hvorefter der i almindelighed ved skiltning eller på anden tyde-

lig måde skal gives oplysning om anvendelsen af tv-overvågning (informationskrav).

2.2. Tv-overvågningsloven blev ændret i 1998 ved lov nr. 1016 af 23. december 1998 om ændring af lov om forbud mod privates tv-overvågning m.v. (Tv-overvågning af ansatte på arbejdspladsen m.v.). Baggrunden for lovforslaget var, at den teknologiske udvikling havde medført øget brug af tv-overvågningsudstyr, herunder på arbejdspladser. I den forbindelse var der over for Justitsministeriet rejst spørgsmål om, hvorvidt den gældende lovgivning om information/skiltning ved privates tv-overvågning var tilstrækkelig. Der henvises herom til lovforslaget (L 38), jf. Folketingstidende 1998-99, Tillæg A, s. 549-564.

Ved 1998-lovændringen blev kravet i lovens § 3 om information ved privates tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, udvidet til at gælde ved tv-overvågning af private arbejdspladser, hvortil der ikke er almindelig adgang (f.eks. butiklokaler uden for arbejdstiden, lagerrum, personalekantine, fælleskontorer mv.).

2.3. I 1999 blev der på ny fremsat lovforslag (L 17) om ændring af tv-overvågningsloven, jf. forslag til lov om ændring af lov om forbud mod privates tv-overvågning m.v. (Offentlige myndigheders tv-overvågning). Der henvises om lovforslaget til Folketingstidende 1999-2000, Tillæg A, s. 395-403. Baggrunden for lovforslaget var, at der året forinden under behandlingen af L 38, jf. ovenfor, i Folketingets Retsudvalg var udtrykt ønske om, at offentligt ansatte principielt fik samme ret til information om tv-overvågning af arbejdspladser som ansatte i den private sektor. Justitsministeren tilkendegav i den forbindelse over for udvalget, at der med henblik på at sikre offentligt ansatte samme retsbeskyttelse som privatansatte ville blive fremsat lovforslag i Folketingssamlingen 1999-2000.

Med 1999-lovændringen blev der indført et informationskrav også ved offentlige myndigheders tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser. Tv-overvågning, der forestås af politiet og kriminalforsorgen eller med henblik på beskyttelse af militære anlæg, blev undtaget fra informationskravet.

2.4. Ved lov nr. 257 af 8. maj 2002 om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. (Tv-overvågning af pengeautomater, vekselautomater og pengetransportbiler) blev der med henblik på at forbedre mulighederne for at forebygge og opklare navnlig visse røverier og anden berigelseskriminalitet indført hjemmel til at tv-overvåge pengetransportbiler samt penge- og vekselautomater, såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over køretøjet eller

automaten. Tv-overvågningen skal være indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet. Tv-overvågning af pengetransportbiler blev endvidere undtaget fra lovens generelle krav om oplysning om tv-overvågningen.

2002-lovændringen byggede på et forslag fra Finansrådet. Det fremgår af forarbejderne (L 138) bl.a., at Finansrådet i sin henvendelse til Justitsministeriet tillige havde foreslået indført en hjemmel for pengeinstitutter til at tv-overvåge uden for deres facader. Justitsministeriet fandt imidlertid, at bl.a. de hensyn, som ligger bag lovens hovedregel om forbud mod privates overvågning, talte imod en sådan udvidelse, og der blev derfor ikke fremsat forslag herom. Der henvises om L 138 til Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, s. 3290 ff.

2.5. Tv-overvågningsloven er senest ændret ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.).

Ved denne lovændring blev der skabt mulighed for, at politidirektøren dels kan henstille, at offentlige myndigheder eller private bruger en eventuel hjemmel til at foretage tv-overvågning i overensstemmelse med gældende lovgivning, dels kan meddele offentlige myndigheder eller private, der foretager eller planlægger at foretage tv-overvågning, pålæg med hensyn til kvaliteten af optagelser af billeder på videobånd, film eller lignende samt med hensyn til opbevaringen af optagelserne, jf. tv-overvågningslovens §§ 4 a og 4 b. Det fremgår af forarbejderne til denne lovændring (L 217), jf. Folketingstidende 2005-06 (2. samling), Tillæg A, s. 7137 ff., at en henstilling om at foretage tv-overvågning forudsættes anvendt navnlig i tilfælde, hvor tv-overvågning vurderes at kunne være af betydning for politiets muligheder for at forebygge og efterforske eventuelle terrorangreb.

3. Gældende ret

3.1. Lov om forbud mod tv-overvågning mv. (tv-overvågningsloven)

3.1.1. Forbud mod tv-overvågning af frit tilgængelige steder, som benyttes til almindelig færdsel

Efter lov om forbud mod tv-overvågning mv. (tv-overvågningsloven) må private som hovedregel ikke foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, jf. lovens § 1, stk. 1.

Udtrykket »private« omfatter ifølge lovens forarbejder såvel private enkeltpersoner som private juridi-

ske personer, f.eks. aktieselskaber og anpartsselskaber.

Forbudet omfatter derimod ikke tv-overvågning, der foretages af offentlige myndigheder. Imidlertid indeholder persondatalovens regler begrænsninger i adgangen for bl.a. offentlige myndigheder til at foretage tv-overvågning samt nærmere regler om behandlingen af de tilvejebragte personoplysninger. Der henvises herom til pkt. 3.2. nedenfor. For offentlige myndigheder gælder derudover forvaltningsrettens almindelige sagsbehandlingsregler og normer for god forvaltningsskik mv., herunder bl.a. princippet om god forvaltningsskik og pligten til kun at varetage saglige hensyn i forbindelse med myndighedsudøvelsen. Endvidere er forvaltningen underlagt et proportionalitetsprincip, hvorefter der skal være forholdsmæssighed mellem mål og middel, således at en offentlig myndighed er forpligtet til ikke at gå videre med hensyn til at påføre borgere byrder, end formålet tilsiger.

For så vidt angår den nævnte stedlige afgrænsning af forbudet i lovens § 1, stk. 1, følger det af tv-overvågningslovens forarbejder, at afgrænsningen svarer til definitionen af »vej« (i den nu ophævede) normalpolitivedtægts § 2 (»enhver offentlig eller privat gade, plads, vej, bro, tunnel, passage, sti, trappe eller lignende areal, der benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter«), jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), Tillæg A, s. 3835. Også praksis efter færdselslovens § 1 (»vej, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter«) er ifølge forarbejderne vejledende for afgrænsningen.

Udtrykket »tv-overvågning« er i lovens § 1, stk. 2, defineret som vedvarende eller regelmæssigt gentagne personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at loven som udgangspunkt omfatter ikke alene tilfælde, hvor overvågningen er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, men også tilfælde, hvor sådan billedoptagelse ikke finder sted, og hvor overvågningen derfor alene har karakter af en umiddelbar iagttagelse på tv-skærm eller lignende, jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), Tillæg A, s. 3832 og 3836.

Udtrykket »vedvarende eller regelmæssigt gentagne personovervågning« indebærer, at iagttagelse eller optagelse sker for at føre kontrol med personer og deres adfærd. Kameraer, der opsættes for at føre kontrol med f.eks. en maskines funktion eller for at iagttage eller optage dyrs adfærd i naturen, falder uden for loven. At det skal være »vedvarende eller regelmæssigt gentagen« overvågning medfører endvidere, at

der skal være tale om optagelse eller iagttagelse af en vis varighed, som ikke er begrænset til bestemte begivenheder eller begivenhedsforløb. Loven finder således ikke anvendelse på kameraer – f.eks. i en bank – der kun optager, når nogen aktiverer en særlig alarmknap, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, s. 3292. I disse tilfælde har overvågningen ikke den systematiske karakter, der er forudsætning for, at lovens regler finder anvendelse.

Overtrædelse af lovens generelle forbud mod tv-overvågning straffes med bøde, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 1.

3.1.2. Undtagelser til tv-overvågningslovens forbud

Der gælder en række undtagelser til det generelle forbud mod privates tv-overvågning, jf. tv-overvågningslovens § 2. Samtlige undtagelser er begrundet ud fra sikkerhedsmæssige og kriminalpræventive hensyn.

For det første er tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, på hvilke der drives erhvervsvirksomhed, undtaget fra forbudet, hvis overvågningen foretages af den, som har rådighed over området, jf. lovens § 2, nr. 1.

For det andet er tv-overvågning af pengeautomater, vekselautomater og pengetransportbiler undtaget fra forbudet, hvis overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, og overvågningen er indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet, jf. § 2, nr. 2.

For det tredje er tv-overvågning, der ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, undtaget fra forbudet, når den foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende, jf. § 2, nr. 3.

3.1.3. Skiltning mv.

Private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyse om overvågningen, jf. lovens § 3, stk. 1. Skiltningens pligten gælder dog ikke ved tv-overvågning af pengetransportbiler og tv-overvågning uden optagelse af billeder som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende, jf. lovens § 3, stk. 2.

Også offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom, jf. tv-overvågningslovens § 3 a, stk. 1. Dette

gælder dog ikke ved tv-overvågning, som forestås af politiet eller kriminalforsorgen, eller tv-overvågning som foretages med henblik på beskyttelse af militære anlæg, jf. § 3 a, stk. 2.

Ifølge forarbejderne til bestemmelsen svarer afgrænsningen af »steder, hvortil der er almindelig adgang« i lovens §§ 3 og 3 a i alt væsentligt til den stedlige afgrænsning i (den nu ophævede) normalpolitivedtægts § 3 (f.eks. jernbane- og rutebilstationer, butikker og offentlige kontorer, forlystelsessteder, badeanstalter og befordringsmidler, herunder hyrevogne), jf. Folketingstidende 1981-82, Tillæg A, s. 3838.

Efter lovens § 4 kan justitsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om skiltning m.v. efter § 3, stk. 1, og § 3 a, stk. 1. Bemyndigelsen er ikke blevet udnyttet.

Overtrædelse af skiltningskravet i § 3, stk. 1 (private), og § 3 a, stk. 1 (offentlige myndigheder), straffes med bøde, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 1.

3.1.4. *Politiets henstillingsret mv.*

Politiet kan i medfør af tv-overvågningslovens § 4 a henstille, at offentlige myndigheder eller private foretager tv-overvågning i overensstemmelse med gældende lovgivning. Endvidere kan politiet i medfør af lovens § 4 b meddele offentlige myndigheder eller private, som foretager eller planlægger at iværksætte tv-overvågning efter gældende lovgivning, pålæg med hensyn til kvaliteten af optagelser af billeder på videobånd, film eller lignende samt med hensyn til opbevaringen af sådanne optagelser.

Politiets henstilling om at foretage tv-overvågning er ikke bindende for modtageren, men det er forudsat i forarbejderne, at offentlige myndigheder i almindelighed vil efterkomme henstillingen, medmindre der foreligger helt særlige forhold, jf. L 217, pkt. 7.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Politiets pålæg i relation til optagelserne kan for det første indeholde tekniske specifikationer, som optagelserne skal overholde med henblik på at sikre, at optagelserne er af en sådan kvalitet, at de vil kunne anvendes ved en senere efterforskning.

Pålæg kan for det andet indeholde krav til opbevaringen af optagelserne. Der kan både være tale om krav til sikring af, at optagelserne bevarer deres kvalitet, og krav til opbevaringens længde.

Der kan derimod ikke meddeles pålæg om f.eks. at opsætte et ekstra kamera med henblik på bedre at kunne dække et bestemt område.

Overtrædelse af pålæg meddelt i medfør af § 4 b straffes med bøde, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 2.

3.2. *Lov om behandling af personoplysninger (persondataloven)*

En detaljeret regulering af offentlige myndigheders og privates elektroniske behandling af personoplysninger findes i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesdirektivet), som blev vedtaget den 24. oktober 1995, jf. EF-Tidende nr. L 281 af 23. november 1995, s. 31 ff. Direktivet omfatter som udgangspunkt enhver form for elektronisk behandling af personoplysninger og dermed bl.a. elektronisk behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Omfattet af direktivet er desuden ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, når oplysningerne er eller vil blive indeholdt i et register.

Formålet med direktivet, der er implementeret i dansk ret ved lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven), er at sikre beskyttelsen af fysiske personers grundlæggende rettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger samt at fjerne hindringerne for udveksling af personoplysninger inden for Fællesskabets område.

3.2.1. *Persondatalovens anvendelse på behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning*

Persondatalovens almindelige anvendelsesområde er fastlagt i lovens § 1, stk. 1, hvorefter loven gælder for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages elektronisk, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register (manuelle registre). Det er uden betydning i relation til lovens almindelige anvendelsesområde, om behandlingen sker for den offentlige eller private sektor, men loven indeholder på en række centrale områder regler, der er forskellige afhængig af, om en behandling sker for en offentlig myndighed eller en privat dataansvarlig.

Ved »personoplysninger« forstås enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. lovens § 3, nr. 1, herunder oplysninger i billedform. Det er uden betydning, om en oplysning er alment kendt eller umiddelbar tilgængelig, idet også oplysninger, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, omfattes. Ved afgørelsen af, om en person er identificerbar, skal alle de hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende, tages i betragtning.

Efter persondatalovens § 1, stk. 2, gælder loven endvidere for anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private forhold (f.eks. oplysninger om interne familieforhold, sygdomme, seksualforbindelser mv.), økonomiske forhold (f.eks. oplysninger om betalingsevne mv.) og oplysninger om personlige forhold i øvrigt, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden (f.eks. oplysninger om strafbare forhold). For den af lovens § 1, stk. 2, omfattede anden ikke-elektroniske systematiske behandling, som udføres for private, gælder dog ikke bestemmelserne i lovens kapitel 8 og 9 om henholdsvis oplysningspligt over for den registrerede og den registreredes indsigtret.

Persondatalovens § 1, stk. 1, indebærer, at privates og offentlige myndigheders tv-overvågning med *digitalt* udstyr (dvs. tv-overvågning ved brug af udstyr, der indebærer en elektronisk behandling) er omfattet af persondataloven, hvis der behandles personoplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Det gælder, uanset om tv-overvågningen foretages med eller uden billedoptagelse. Datatilsynet har i sin praksis anset billeder af f.eks. personale, kunder og andre tilstedeværende personer for at være personoplysninger omfattet af loven.

Tv-overvågning med *analogt* udstyr anses i Datatilsynets praksis ikke for omfattet af lovens § 1, stk. 1. Tilsynets begrundelse er, at denne form for tv-overvågning ikke indebærer en elektronisk behandling. Det betyder, at offentlige myndigheders tv-overvågning ved brug af analogt udstyr falder uden for loven, mens privates tv-overvågning ved brug af analogt udstyr omfattes af persondatalovens § 1, stk. 2, hvis tv-overvågningen er forbundet med billedoptagelse, og disse optagelser opbevares systematisk.

3.2.2. Grundlæggende principper

I persondatalovens § 5 er fastsat en række grundlæggende principper for den dataansvarliges behandling af oplysninger, herunder regler om indsamling, ajourføring og opbevaring mv. I det omfang en tv-overvågning omfattes af lovens anvendelsesområde, jf. pkt. 3.2.1. ovenfor, kan overvågningen kun ske under iagttagelse af de principper, som er fastsat i lovens § 5.

Ifølge § 5, stk. 1, skal behandling af oplysninger ske i overensstemmelse med »god databehandlingsskik«.

Ifølge forarbejderne til persondataloven indebærer dette krav, at behandlingen skal være rimelig og lovlige. Rimelighedskriteriet forudsætter bl.a., at registrerede personer kan få kendskab til en behandlings ek-

stens. Det er overladt til tilsynsmyndighederne (dvs. først og fremmest Datatilsynet) at udfylde den retlige standard, som kravet til »god databehandlingsskik« er udtryk for.

Det følger af lovens § 5, stk. 2, at indsamling af oplysninger kun må ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være i strid med disse formål.

I kravet om udtrykkelighed ligger, at den dataansvarlige i forbindelse med indsamlingen skal angive et formål, som er tilstrækkeligt veldefineret og velafgrænset til at skabe åbenhed og klarhed omkring behandlingen, og at formålet skal defineres med en vis præcision. I kravet om saglighed ligger, at en indsamling skal ske til løsning af en opgave, som ligger inden for den offentlige myndigheds område at varetage, henholdsvis inden for den (lovlige) virksomhed, som den private foretager. Det forhold, at senere behandling ikke må være uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne er indsamlet, indebærer bl.a., at anvendelse af indsamlede oplysninger til et andet formål end det oprindelige kan ske, medmindre den senere anvendelse er uforenelig med det formål, som oplysningerne oprindeligt blev indsamlet til.

Ifølge lovens § 5, stk. 3, skal de oplysninger, som behandles, være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles. Bestemmelsen indeholder et proportionalitetsprincip, hvorefter behandling af personoplysninger ikke må gå videre, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, som den dataansvarlige er berettiget til at forfølge. Om betingelsen om proportionalitet er opfyldt, må vurderes ud fra den konkrete sammenhæng, hvori oplysningerne behandles.

Persondatalovens § 5, stk. 4, indeholder et krav til datakvaliteten i forbindelse med behandling af personoplysninger. Der skal således ske fornøden ajourføring af oplysningerne med henblik på at sikre, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger. Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, skal snarest muligt slettes eller rettes. Indsamlede oplysninger skal endvidere slettes eller anonymiseres, når det ikke længere er nødvendigt for den pågældende myndighed eller person at være i besiddelse af oplysningerne i en form, der gør det muligt at identificere enkeltpersoner.

Lovens § 5, stk. 5, sætter en øvre grænse for, hvor længe personoplysninger kan opbevares. Det fremgår af bestemmelsen, at indsamlede oplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at iden-

tificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles.

Det følger af Datatilsynets praksis om tv-overvågning bl.a., at princippet om »god databehandlingskikk«, jf. § 5, stk. 1, medfører, at der i forbindelse med tv-overvågning i kontroløjemed på arbejdspladser som den absolutte hovedregel skal gives forudgående information til de ansatte i medfør af lovens § 29, stk. 1. I en anden sag har Datatilsynet udtalt, at en kommunes indsamling af oplysninger via tv-overvågning, som foretages med henblik på at skabe tryghed og forebygge kriminalitet, har et udtrykkeligt angivet og sagligt formål, jf. lovens § 5, stk. 2.

For så vidt angår det i lovens § 5, stk. 3, indeholdte proportionalitetsprincip, har Datatilsynet udtalt, at en kommunes indendørs tv-overvågning af bl.a. kassefunktionerne på rådhuset ikke var i strid med proportionalitetsprincippet, idet overvågningen skete af hensyn til medarbejdernes sikkerhed og beskyttelse af kommunens formue, hvorimod kommunen – bl.a. under henvisning til proportionalitetsprincippet – burde undlade at foretage tv-overvågning af områder, hvor der er almindelig færdsel (f.eks. visse parkeringsarealer).

For så vidt angår persondatalovens § 5, stk. 5, følger det af tilsynets praksis, at der skal ske løbende sletning af eventuelle tv-optagelser, og at disse kun bør opbevares i en kort periode.

3.2.3. Behandlingsregler

Persondatalovens §§ 6-8 indeholder en række bestemmelser om, hvornår indsamling, registrering og videregivelse af personoplysninger kan ske (behandlingsregler). En tv-overvågning omfattet af lovens anvendelsesområde, jf. pkt. 3.2.1. ovenfor, kan derfor kun ske, hvis de betingelser, som er indeholdt i lovens §§ 6-8, er opfyldt.

Det følger af persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1-7, at behandling af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger (dvs. alle andre oplysninger end oplysninger om rent private forhold omfattet af lovens §§ 7-8, herunder f.eks. identifikationsoplysninger og almindelige oplysninger om en persons økonomiske forhold) kan ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke, eller hvis behandlingen er nødvendig af nærmere angivne grunde, herunder for at beskytte den registreredes vitale interesser, for at udføre en opgave i samfundets interesse eller for at varetage en berettiget interesse, som overstiger hensynet til den registreredes interesser. For så vidt angår offentlige myndig-

heder, kan oplysninger endvidere behandles, når det er et nødvendigt led i myndighedsudøvelsen.

Det er den dataansvarlige, der skal vurdere, om en eller flere af betingelserne i persondatalovens § 6 for at behandle oplysningerne er opfyldt, herunder om hensynet til de interesser, der begrunder behandlingen, konkret overstiger den berørte persons interesse i, at oplysningerne ikke behandles. Vurderingen vil kunne efterprøves af Datatilsynet.

Efter persondatalovens § 7, stk. 1, gælder et almindeligt forbud mod behandling af oplysninger om race-mæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold samt oplysninger om helbredsmæssige og seksuelle forhold.

Der er dog i lovens § 7, stk. 2-6, gjort visse undtagelser til det almindelige forbud. Behandling kan bl.a. ske, hvis den registrerede udtrykkeligt har givet samtykke (stk. 2, nr. 1), behandlingen vedrører oplysninger, som er offentliggjort af den registrerede selv (stk. 2, nr. 3), behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares (stk. 2, nr. 4), eller hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til en offentlig myndigheds varetagelse af opgaver på det strafferetlige område (stk. 6).

Efter persondatalovens § 8 gælder der særlige behandlingsregler med hensyn til oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og lignende følsomme privatlivsforhold. Det følger af lovens § 8, stk. 6, at sådanne oplysninger kun kan behandles, hvis også betingelserne i lovens § 7 er opfyldt.

Ved siden af de i lovens § 7 opregnede undtagelser fra forbudet mod behandling følger det af § 8, stk. 1, at en offentlig forvaltningsmyndighed kan behandle oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og lignende følsomme privatlivsforhold, hvis det er nødvendigt for at varetage den pågældende myndigheds opgaver. Det følger af lovens § 8, stk. 2, nr. 1-4, at de i stk. 1 nævnte oplysninger kun kan videregives af en offentlig forvaltningsmyndighed, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke (stk. 2, nr. 1), videregivelse sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse (stk. 2, nr. 2), videregivelse er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe (stk. 2, nr. 3), eller videregivelse er nødvendig for udførelsen af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige (stk. 2, nr. 4).

Lovens § 8, stk. 4, fastsætter, at private kun må behandle oplysninger om strafbare forhold, væsentlige

F. t. l. vedr. forbud mod tv-overvågning m.v.

socialle problemer og lignende følsomme privatlivsforhold, jf. stk. 1, enten hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil, eller hvis behandlingen er nødvendig til varetagelse af en berettiget interesse, som klart overstiger hensynet til den registrerede. Videregivelse af disse oplysninger kan kun ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke, eller videregivelse sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, jf. lovens § 8, stk. 5.

Det følger af Datatilsynets praksis om persondatalovens §§ 6-8 i relation til tv-overvågning bl.a., at en tv-overvågning som udgangspunkt skal vurderes efter lovens § 6 om ikke-følsomme oplysninger, såfremt følsomme oplysninger omfattes af lovens §§ 7 og 8 kun vil indgå i sjældne situationer.

I tilfælde, hvor en tv-overvågning afslører kriminelle aktiviteter, er der tale om behandling af oplysninger omfattet af persondatalovens § 8 (oplysninger om strafbare forhold).

I en konkret sag om Dansk Supermarkeds indendørs tv-overvågning, som fandt sted i virksomhedens forretninger, og som primært havde til formål at afsløre kriminelle handlinger, har Datatilsynet udtalt, at behandlingen havde hjemmel både i lovens § 8, stk. 4, og § 8, stk. 6, jf. § 7, stk. 2, nr. 4.

I en konkret sag om Høje Taastrup kommunes indendørs tv-overvågning af bl.a. rådhusets kassefunktion med det formål at stoppe indbrud og hærværk samt tilføre tryghed til borgerne og de ansatte i kommunen har Datatilsynet udtalt, at kommunen inden for rammerne af lovens § 8, stk. 1, og stk. 2, nr. 2 og 3, kunne behandle og videregive oplysninger om strafbare forhold til politiet i forbindelse med den iværksatte tv-overvågning.

3.2.4. Den registreredes rettigheder

Persondatalovens kapitel 8-10 indeholder en række regler om den registreredes rettigheder.

Den registreredes rettigheder omfatter bl.a. ret til information om, at der indsamles oplysninger om den pågældende, jf. lovens §§ 28-29.

Det følger af persondatalovens § 29, stk. 1, at det påhviler den dataansvarlige at oplyse om sin identitet og formålet med behandlingen mv. Dette gælder dog ikke, hvis 1) den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne, 2) registreringen eller videregivelsen af oplysninger udtrykkeligt er fastsat ved lov, eller 3) underretning af den registrerede viser sig umulig eller uforholdsmæssigt vanskelig, jf. lovens § 29, stk. 2 og 3. Oplysningspligten kan endvidere begrænses i med-

før af lovens § 30, hvis det er nødvendigt af hensyn til bl.a. statens sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed, forebyggelse og efterforskning af straffesager, beskyttelse af den registreredes interesser eller andres rettigheder og frihedsrettigheder.

Registreredes rettigheder omfatter endvidere ret til indsigt i de oplysninger, der behandles om den registrerede selv, ret til at gøre indsigelse mod, at behandling finder sted, ret til at få korrigeret eller slettet oplysninger, der er urigtige eller vildledende, ret til at tilbagekalde et samtykke, ret til at gøre indsigelse mod at blive underkastet afgørelser, som har retsvirkninger for eller i øvrigt berører den registrerede i væsentlig grad, og som alene er truffet på grundlag af elektronisk databehandling af oplysninger, der er bestemt til at vurdere bestemte personlige forhold, og ret til at klage til Datatilsynet, jf. §§ 31-35 og 37-40.

De nævnte regler finder bl.a. anvendelse ved offentlige myndigheders og privates digitale tv-overvågning, herunder således at bestemmelserne om ret til information i persondatalovens §§ 28-29 gælder ved siden af reglerne om skiltning mv. i tv-overvågningslovens §§ 3 og 3 a, jf. ovenfor pkt. 3.1.3.

Til illustration heraf kan nævnes en konkret sag, hvor en kommune foretog tv-overvågning af flere af dens arealer, hvorom der var oplyst ved skiltning. Datatilsynet fandt, at de borgere, der befandt sig i området, via skiltningen var blevet informeret, og at yderligere underretning måtte kunne siges at være uforholdsmæssigt vanskelig, jf. persondatalovens § 29, stk. 3. Meddelelse efter lovens § 29, stk. 1, om den dataansvarliges identitet, formål med overvågningen mv. kunne derfor undlades. Datatilsynet fandt derimod ikke, at underretning af kommunens ansatte, som blev berørt af tv-overvågningen, kunne siges at være uforholdsmæssigt vanskelig. Underretning i medfør af persondatalovens § 29, stk. 1, burde derfor gives til de ansatte om bl.a. formålet med overvågningen, muligheden for videregivelse af optagelserne til politiet, opbevaringsperiodens længde, og i hvilke lokaler overvågningen foregik.

Som anført oven for under pkt. 3.2.1. er offentlige myndigheders analoge tv-overvågning ikke omfattet af persondataloven.

Privates analoge tv-overvågning omfattes af loven, i det omfang der sker systematisk opbevaring af optagelser, jf. persondatalovens § 1, stk. 2, der samtidig fastsætter, at lovens kapitel 8 og 9 ikke finder anvendelse på sådanne handlinger.

Det forhold, at lovens kapitel 8 og 9 ikke finder anvendelse, medfører bl.a., at der ikke gælder en oplysningspligt ved analog tv-overvågning. Datatilsynet

har imidlertid udtalt, at princippet om god databehandlingsskik i lovens § 5, stk. 1, medfører, at der i forbindelse med privates tv-overvågning som den absolutte hovedregel alligevel skal gives forudgående information til ansatte. Ved vurderingen af, om der kan ske fravigelse af denne hovedregel, må de hensyn, som kan begrunde fravigelse af oplysningspligten, jf. lovens § 30, inddrages. Heri ligger, at der skal være tale om afgørende hensyn til private eller offentlige interesser.

3.2.5. Fortrolighed og datasikkerhed

Persondatalovens §§ 41 og 42 indeholder krav til behandlingens fortrolighed og datasikkerhed. Det følger heraf bl.a., at den dataansvarlige skal iværksætte de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven. De personer eller virksomheder, der arbejder for den dataansvarlige, må kun behandle personoplysninger efter instruks fra den dataansvarlige, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, jf. lovens § 41, stk. 1 og 3.

For offentlige myndigheders digitale tv-overvågning medfører lovens regler om behandlingssikkerhed bl.a., at optagelserne skal beskyttes med de fornødne sikkerhedsforanstaltninger. Både lovens regler om datasikkerhed og den i medfør heraf udstedte sikkerhedsbekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 med senere ændring om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, finder i den forbindelse anvendelse.

For private gælder lovens regler om behandlingssikkerhed, uanset om tv-overvågningen sker med digitalt eller analogt udstyr. I praksis anbefaler Datatilsynet generelt, at dataansvarlige i den private sektor ved elektronisk databehandling følger de sikkerhedskrav, som er beskrevet i sikkerhedsbekendtgørelsen, jf. ovenfor.

3.2.6. Anmeldelse

Persondataloven indeholder i kapitel 12-14 regler om anmeldelse af behandlinger til tilsynsmyndighederne. Der sondres mellem anmeldelse af behandlinger, der foretages for den offentlige forvaltning (kapitel 12), anmeldelse af behandlinger, der foretages for en privat dataansvarlig (kapitel 13), og anmeldelse af behandlinger, der foretages for domstolene (kapitel 14).

Alle behandlinger af personoplysninger skal som udgangspunkt anmeldes. Den behandling, der foreta-

ges for den offentlige forvaltning og private dataansvarlige, skal anmeldes til Datatilsynet, mens behandling for domstolene skal anmeldes til Domstolsstyrelsen. En anmeldelse skal bl.a. indeholde oplysninger om navn og adresse på den dataansvarlige, behandlingens betegnelse og formål samt oplysninger om personkredsen og de oplysningstyper, der behandles.

Der gælder en række undtagelser fra anmeldelsespligten. Den offentlige forvaltning skal således kun foretage anmeldelse af behandlinger, som omfatter oplysninger af fortrolig og følsom karakter. En oplysning anses for fortrolig, hvis der er tale om oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold eller om helbredsmæssige og seksuelle forhold, jf. lovens § 7, stk. 1, eller oplysninger om straffbare forhold, væsentlige sociale problemer og lignende følsomme privatlivsforhold, jf. lovens § 8, stk. 1. Endvidere anses en oplysning for fortrolig, hvis dette er foreskrevet i en særlig lov, eller hvis det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde oplysningen for at varetage væsentlige hensyn til private eller offentlige interesser, jf. straffelovens § 152 og forvaltningslovens § 27, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 529 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for den offentlige forvaltning, indeholder en række undtagelser fra den omtalte anmeldelsespligt.

For behandlinger hos private findes en liste over undtagelser fra anmeldelse i lovens § 49. Listen suppleres af bestemmelser i bekendtgørelse nr. 534 af 15. juni 2000 med senere ændring om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for en privat dataansvarlig.

Nogle behandlinger anses for at kunne indebære en så alvorlig risiko for den personlige databeskyttelse, at Datatilsynet skal foretage en vurdering af behandlingen, før den iværksættes. Når en behandling omfatter følsomme oplysninger, kan den først påbegyndes, når den dataansvarlige har modtaget en udtalelse eller tilladelse fra Datatilsynet.

Den offentlige forvaltning skal efter persondatalovens § 45 indhente en udtalelse fra Datatilsynet inden databehandlingens påbegyndelse, hvis 1) behandlingen omfatter følsomme oplysninger, jf. § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1, 2) behandlingen udelukkende finder sted i videnskabeligt eller statistisk øjemed eller med henblik på at føre retsinformationssystemer, eller 3) behandlingen omfatter sammenstilling eller samkøring af oplysninger i kontroløjemed.

En privat dataansvarlig skal ifølge lovens § 50 indhente Datatilsynets tilladelse, hvis 1) behandlingen

omfatter følsomme personoplysninger, jf. § 7, stk. 1, og § 8, stk. 4, 2) behandlingen vedrører såkaldte advarselsregistre, stillingsbesættende virksomhed, erhvervsmæssig videregivelse af oplysninger om økonomiske forhold, eller 3) behandlingen udelukkende sker med henblik på at føre retsinformationssystemer.

Datatilsynet offentliggør anmeldelserne i en særlig fortegnelse over anmeldte behandlinger, jf. lovens § 54. Fortegnelsen er tilgængelig for offentligheden på Datatilsynets hjemmeside.

For offentlige myndigheders tv-overvågning med digitalt udstyr medfører lovens regler om anmeldelse, at behandlingen skal anmeldes til Datatilsynet, hvis den sker for at forebygge og afsløre kriminelle aktiviteter. Datatilsynet fører tilsyn med behandlingen og har inspektionsadgang, jf. lovens §§ 55 og 62, stk. 2.

For privates tv-overvågning med digitalt udstyr følger det af § 2, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 534 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for en privat dataansvarlig, at der ikke er anmeldelsespligt (med krav om forudgående tilladelse fra Datatilsynet), medmindre der er tale om et edb-register. Datatilsynet har indtil videre i sin praksis ikke stillet krav om anmeldelse.

For så vidt angår privates tv-overvågning med analogt udstyr, følger det af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, at der er anmeldelsespligt for ikke-elektronisk systematisk behandling, hvis der indgår behandlinger som nævnt i lovens § 50, stk. 1 (dvs. behandles følsomme oplysninger, jf. lovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 4). Hvis tv-overvågningen afslører kriminelle aktiviteter, sker der behandling af oplysninger om strafbare forhold, hvilket kræver anmeldelse til og tilladelse fra Datatilsynet. Selv om der kun lejlighedsvis behandles følsomme oplysninger, skal der foretages anmeldelse til og indhentes tilladelse fra Datatilsynet, hvis det er tilsigtet, at følsomme oplysninger skal indgå i behandlingen. Derimod gælder der ikke et krav om anmeldelse til og indhentelse af tilladelse fra Datatilsynet, hvis en følsom oplysning af mere tilfældige årsager optræder i behandlingen. Datatilsynet har som nævnt indtil videre i sin praksis ikke stillet krav om anmeldelse af privates digitale tv-overvågning, og tilsynet har derfor heller ikke håndhævet et sådant krav for så vidt angår privates analoge tv-overvågning.

3.2.7. Tilsyn og klageadgang mv.

Datatilsynet, der er en uafhængig myndighed, har bl.a. til opgave at føre tilsyn med overholdelsen af loven, behandle klager fra registrerede personer samt afgive udtalelser og udstede tilladelser i forbindelse med anmeldelse af behandlinger til tilsynet, jf. §§ 55-

64. Tilsynet med behandling af oplysninger om domstolenes administrative forhold er dog henlagt til Domstolsstyrelsen, jf. lovens § 67.

Datatilsynets afgørelser efter persondataloven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 61, men afgørelserne kan indbringes for Folketingets Ombudsmand og domstolene.

For offentlige myndigheders digitale tv-overvågning medfører lovens bestemmelser om tilsyn og klageadgang, at Datatilsynet fører tilsyn og har inspektionsadgang, jf. lovens §§ 55 og 62, stk. 2, og at registrerede personer kan klage til Datatilsynet, jf. lovens § 58.

For så vidt angår privates digitale eller analoge tv-overvågning, har Datatilsynet ikke inspektionsadgang, medmindre forholdet er undergivet anmeldelsespligt, jf. lovens § 62, stk. 3. Registrerede personer har imidlertid – uafhængigt af anmeldelsespligten – mulighed for at klage til Datatilsynet, jf. lovens § 58.

I medfør af persondatalovens § 59, stk. 1, kan Datatilsynet påbyde en privat dataansvarlig at ophøre med en behandling, der ikke må finde sted efter denne lov, og at berigtige, slette eller blokere bestemte oplysninger, som er omfattet af en bestemt behandling. Tilsynet kan endvidere forbyde en privat dataansvarlig at anvende en nærmere angiven fremgangsmåde i forbindelse med behandlingen af oplysninger samt påbyde, at der træffes bestemte tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger bl.a. mod, at oplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, jf. lovens § 59, stk. 2 og 3.

Undladelse af at efterkomme et påbud eller forbud meddelt af Datatilsynet kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, jf. persondatalovens § 70, stk. 1, nr. 6.

I medfør af den almindelige bestemmelse i retsplejelovens § 997, stk. 3, er der endvidere mulighed for, at retten kan fastsætte en fortløbende bøde (dvs. tvangsbøder) med henblik på at gennemtvinge et påbud eller forbud meddelt af Datatilsynet.

3.2.8. Erstatning og godtgørelse

I tilfælde, hvor der forvoldes skade i forbindelse med behandlingen af personoplysninger, er der mulighed for at søge erstatning efter persondatalovens § 69 eller tortgodtgørelse efter den almindelige bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26. Krav om erstatning og godtgørelse kan ikke indbringes for Datatilsynet, men må i givet fald rejses ved domstolene.

3.3. Straffeloven

Efter straffelovens § 264 a straffes den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer. Straffebestemmelsen i § 264 a finder tilsvarende anvendelse på den, der uden at have medvirket til gerningen skaffer sig eller uberettiget udnytter oplysninger, som er fremkommet ved overtrædelsen, jf. straffelovens § 264 c.

Bestemmelsen i straffelovens § 264 a vedrører alene krænkelse af personer, og det kræves, at der ved iagttagelsen bruges et apparat, f.eks. fotografiapparat eller kikkert. At fotograferingen skal være »uberettiget« indebærer, at ikke enhver handling, der omfattes af gerningsbeskrivelsen, er strafbar, idet dette må afgøres efter en konkret vurdering.

Efter straffelovens § 264 d straffes endvidere den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden.

Desuden straffes den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver offentlig forargelse, jf. straffelovens § 232. Tv-overvågning af f.eks. toiletter, baderum eller lignende vil efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelse.

Optagelse af lyd i forbindelse med tv-overvågning kan efter omstændighederne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3. Efter denne bestemmelse straffes den, som uberettiget ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i lukket møde, som vedkommende ikke selv deltager i, eller hvortil vedkommende uberettiget har skaffet sig adgang. Bestemmelsen i nr. 3, der fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 89 af 23. marts 1972, bygger på Straffelovrådets forslag i betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred

En hemmelig optagelse af en samtale vil ikke være strafbar, hvis en af de personer, der deltager i samtalen, har givet samtykke til optagelsen. Det gælder, uanset om de øvrige deltagere i samtalen er vidende herom.

Udtrykket »uberettiget« indebærer, at nogle handlinger, der er omfattet af gerningsbeskrivelsen, efter en konkret vurdering må holdes uden for det strafbares område. Straffelovrådet har i betænkning nr. 601/1971, side 58, om dette spørgsmål bl.a. anført, at handlinger, der falder ind under gerningsbeskrivelsen,

ifølge alle normaltilfælde bør anses for strafværdige (og dermed udgøre en strafbar handling).

Der ses ikke at foreligge retsafgørelser om, hvorvidt – og i hvilket fald i hvilket omfang – det vil være berettiget efter straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3, at optage lyd i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. I lyset af bestemmelsens forarbejder må det som den almindelige regel imidlertid gælde, at der ikke lovligt kan ske optagelse af lyd i tilknytning til tv-overvågning, medmindre den, der foretager tv-overvågningen, selv deltager i den samtale, der optages, eller en af deltagerne i samtalen har givet sit samtykke til optagelsen.

3.4. Arbejdsretlige regler

De arbejdsretlige spørgsmål, som tv-overvågning kan give anledning til, er omtalt under pkt. 2.5. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 38 af 8. oktober 1998 (forslag til lov om ændring af lov om forbud mod privates tv-overvågning (Tv-overvågning af ansatte på arbejdspladsen m.v.)), jf. Folketingstidende 1998-99, Tillæg A, sp. 549-564.

Det fremgår heraf bl.a., at adgangen til at foretage tv-overvågning ikke er reguleret i den ansættelsesretlige lovgivning, men at der ud fra almindelige principper og praksis gælder en række begrænsninger i adgangen for arbejdsgivere til at indføre kontrolforanstaltninger i form af f.eks. tv-overvågning. De vigtigste begrænsninger er, at der skal foreligge et driftsmæssigt formål, at det ikke må være krænkende for arbejdstagerne, og at der skal søges opnået en aftale med arbejdstagerne, jf. herved pkt. 2.5.5. i de almindelige bemærkninger til 1998-lovforslaget.

Herudover regulerer persondataloven, der blev gennemført i 2000, arbejdsgivers adgang til at foretage tv-overvågning. Persondataloven indeholder bl.a. regler om proportionalitet, saglighed, god databehandlingskik, oplysningspligt mv. Der henvises herom til pkt. 3.2.1.-3.2.8. ovenfor.

3.5. Kommunernes tv-overvågning

Tv-overvågningslovens generelle forbud mod tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, omfatter ikke offentlige myndigheders tv-overvågning. For offentlige myndigheder gælder imidlertid – ud over de bestemmelser, der følger af persondataloven, jf. ovenfor pkt. 3.2. – en række andre begrænsninger, herunder forvaltningsrettens almindelige sagsbehandlingsregler og normer for god forvaltningskik, jf. ovenfor pkt. 3.1.

For kommuners vedkommende fører persondatalovens regler og almindelige forvaltningsretlige princip-

per til, at kommuner kan foretage tv-overvågning med henblik på at beskytte kommunal ejendom (f.eks. skoler, daginstitutioner, rådhus, busser, servicekasser, biblioteker, materielgårde mv.), og at denne overvågning kan forfølge bl.a. et kriminalitetsforebyggende formål.

Det er anset for tvivlsomt, om en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagten kan foretage tv-overvågning af frit tilgængelige steder alene med det formål at øge befolkningens tryghed, jf. herved betænkningens side 162 med omtale af en udtalelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

3.6. *Politiets brug af tv-overvågning*

Der findes ikke lovregler, som særskilt regulerer politiets adgang til at foretage tv-overvågning, herunder skjult overvågning, på frit tilgængelige steder. Politiet er imidlertid som andre offentlige myndigheder underlagt almindelige forvaltningsretlige principper og – med undtagelse af politiets og forsvarrets efterretningstjenester – persondatalovens regler, jf. pkt. 3.1. og 3.2. ovenfor.

Politiets adgang til at foretage observation, herunder skjult tv-overvågning, af ikke frit tilgængelige steder i forbindelse med efterforskning af konkrete strafesager er reguleret i retsplejelovens § 791 a.

4. *Tv-overvågningsudvalgets betænkning*

4.1. *Indledning*

Som anført ovenfor under pkt. 1.1. indeholder tv-overvågningsudvalgets betænkning nr. 1483/2006 for det første udvalgets overvejelser om, hvorvidt adgangen til at foretage tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed bør udvides, og givet fald hvilke rammer der bør gælde for en sådan udvidelse. Betænkningen indeholder endvidere udvalgets vurdering af samspillet mellem tv-overvågningslovens og persondatalovens regler. Endelig indeholder betænkningen nogle overvejelser om, hvorvidt der bør tilvejebringes hjemmel til, at kommuner efter forelæggelse for politiet kan foretage tv-overvågning på frit tilgængelige steder i et generelt kriminalitetsforebyggende øjemed. Der er nedenfor under pkt. 5, 6 og 7 redegjort nærmere for disse overvejelser og udvalgets forslag.

Med henblik på at belyse den kriminalpræventive effekt af tv-overvågning har tv-overvågningsudvalget indhentet en udtalelse fra Justitsministeriets Forskningsenhed. Udtalelsen, der er optrykt som bilag 2 til betænkningen, indeholder en gennemgang af nyere litteratur om den kriminalpræventive effekt af tv-overvågning. Tv-overvågningsudvalget har i sin betænkning endvidere redegjort for en rapport om be-

folkningens holdning til tv-overvågning, som Det Kriminalpræventive Råd afgav i februar 2005, jf. betænkningens bilag 4. Der er nedenfor under pkt. 4.2. kort redegjort for disse undersøgelser.

Tv-overvågningsudvalget har til brug for sine overvejelser desuden indhentet oplysninger om reguleringen af tv-overvågning i Sverige, Norge, Finland, Tyskland og Holland. Herom henvises til betænkningens side 92-112.

4.2. *Undersøgelser om tv-overvågning*

4.2.1. Den udtalelse om effekten af tv-overvågning, som udvalget har indhentet fra Justitsministeriets Forskningsenhed, og som i vidt omfang er baseret på udenlandske undersøgelser, viser, at det er vanskeligt at angive en entydig, overordnet konklusion med hensyn til den kriminalpræventive effekt af tv-overvågning. Det skyldes bl.a., at mange undersøgelser ikke giver klare resultater. Resultaterne afhænger således bl.a. dels af stedet, hvor tv-overvågningen foretages, dels af arten af den kriminalitet, som overvågningen særligt er rettet mod.

Tilsvarende kan der ifølge udtalelsen fra Justitsministeriets Forskningsenhed ikke gives et entydigt svar på, hvilken virkning tv-overvågning har på opklaring af forbrydelser. Nogle undersøgelser viser således, at opklaringsværdien af tv-overvågning i nogle situationer ikke er særlig stor, bl.a. fordi mange billedoptagelser på grund af den tekniske kvalitet ikke er gode nok som bevismateriale i retssager. Andre undersøgelser viser, at tv-overvågning kan have en væsentlig betydning for f.eks. identifikation af bankrøvere og som middel til opklaring af indbrudstyverier.

Der henvises om Justitsministeriets Forskningsenheds udtalelse til betænkningens kapitel 5, side 127-129, og betænkningens bilag 2.

4.2.2. På bl.a. Det Kriminalpræventive Råds foranledning foretog AIM i november 2004 en meningsmåling om befolkningens holdning til tv-overvågning. Meningsmålingen (telefoninterview med ca. 1000 personer på 15 år eller derover) mundede ud i en rapport fra Det Kriminalpræventive Råd. Rapporten er optrykt som bilag 4 til betænkningen.

Der henvises i øvrigt til betænkningens kapitel 5, side 131-135, og betænkningens bilag 4.

5. *Generelle overvejelser*

5.1. *Udvalgets generelle overvejelser og forslag*

Udvalget har ved sin stillingtagen til spørgsmålet om, i hvilket omfang det skal være tilladt for offentlige myndigheder og private at foretage tv-overvågning på offentligt tilgængelige steder, foretaget en afvej-

ning af på den ene side hensynet til forebyggelse og opklaring af forbrydelser over for på den anden side hensynet til, at tv-overvågning kan ses som en indskrænkning i privatlivets fred.

Om denne afvejning har udvalget anført, at det i sidste instans må bero på en retspolitisk og holdningsmæssig vurdering, hvorledes den falder ud, men det er udvalgets principielle opfattelse, at tv-overvågning af frit tilgængelige steder kun bør være tilladt i det omfang, der kan være nogle fordele ved overvågningen, som anses for at overstige ulemperne, og der bør derfor fortsat ikke være en ubegrænset adgang for private til at foretage tv-overvågning af frit tilgængelige steder.

Udvalget anfører bl.a., at den beskyttelsesinteresse, der taler for, at der kun i begrænset omfang gives mulighed for at foretage tv-overvågning af arealer, som benyttes til almindelig færdsel, dvs. hensynet til privatlivets fred, uvilje mod overvågning og frygt for misbrug, kan forekomme noget abstrakt, mens der kan peges på mere konkrete hensyn, som taler for i større omfang at tillade tv-overvågning.

I det omfang en tv-overvågning er effektiv, kan den således i større eller mindre omfang bidrage til at forebygge og opklare kriminalitet, herunder også grove forbrydelser som f.eks. røverier.

Udvalget fremhæver i den forbindelse, at tv-overvågning ikke alene har til formål at beskytte økonomiske værdier for de virksomheder mv., som etablerer overvågningen, men også tilsigter at beskytte bl.a. ansatte og kunder mod fysiske overgreb i form af f.eks. røveri eller anden grov kriminalitet. Overvågningen har ligeledes til formål at beskytte de personer, som tilfældigt overværer kriminalitet. Det anføres, at det kan have store menneskelige konsekvenser for personer, som udsættes for kriminalitet, og at dette gælder, selv om de pågældende personer ikke direkte lider fysisk overlast ved gerningen. Således er forholdet f.eks. det, at mange personer, som udsættes for røveri, invalideres arbejdsmæssigt, socialt og psykisk af hændelsen uanset selv langvarige behandlingsforløb.

På den baggrund finder udvalget efter en samlet afvejning, at der bør ske enkelte lempelser i adgangen til at foretage tv-overvågning, således at tv-overvågning i kriminalitetsbekæmpende øjemed kan finde sted i et vist øget omfang. Udvalget understreger samtidig, at dette skal ses i sammenhæng med udvalgets forslag til ændringer af persondataloven, der har til formål at sikre, at personoplysninger, der tilvejebringes gennem

tv-overvågning, i videst muligt omfang behandles på en måde, der sikrer imod, at der sker misbrug.

Der henvises om udvalgets generelle overvejelser til betænkningens kapitel 5, side 113-137, mens der om udvalgets konkrete forslag til lovændringer henvises til pkt. 6 og 7 nedenfor.

Udvalget anfører, at bl.a. retsinformatiske hensyn kan tale for, at reguleringen af området sker ved at indføje tv-overvågningslovens bestemmelser i persondataloven i et særskilt (nyt) kapitel. Udvalget har udarbejdet et forslag til, hvordan en sådan løsning lovteknisk vil kunne udformes, men har også udarbejdet et lovudkast baseret på den eksisterende lovstruktur.

Der henvises herom til betænkningens side 147 og 181-182.

5.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets overordnede synspunkt om, at der bør ske en vis udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning med henblik på bekæmpelse af kriminalitet.

Justitsministeriet lægger vægt på, at den foreslåede udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning i givet fald gennemføres i sammenhæng med nye regler, der tager sigte på at modvirke, at der sker misbrug af de personoplysninger, der tilvejebringes gennem tv-overvågning.

Spørgsmålet om en vis udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning er nærmere omtalt nedenfor i pkt. 6, mens spørgsmålet om styrkelse af beskyttelsen mod misbrug af tilvejebragte personoplysninger er nærmere omtalt i pkt. 7.

For så vidt angår spørgsmålet om valg af lovgivningsmodel finder Justitsministeriet det mest hensigtsmæssigt, at det som hidtil i en særskilt lov om tv-overvågning reguleres, i hvilke tilfælde og på hvilken måde tv-overvågning kan foretages, mens den behandling af personoplysninger, som en tv-overvågning indebærer, ligesom anden behandling af personoplysninger reguleres i persondataloven. En indsættelse af tv-overvågningslovens regler i persondataloven ville i øvrigt ikke udgøre en udtømmende regulering af spørgsmålet om adgangen til at foretage tv-overvågning, idet en række andre regelsæt efter omstændighederne også skal iagttages, herunder f.eks. straffeloven, forvaltningsloven og almindelige forvaltningsretlige principper samt forskellige arbejdsretlige regler og principper, jf. ovenfor pkt. 3 om gældende ret.

6. Ændringer af tv-overvågningsloven

6.1. Tv-overvågning med billedoptagelse af egne facader og indgange samt arealer i tilknytning hertil

6.1.1. Udvalgets overvejelser

Udvalget foreslår, at tv-overvågningslovens titel »lov om forbud mod tv-overvågning m.v.« ændres til »lov om tv-overvågning m.v.«.

Om baggrunden for dette forslag har udvalget anført, at der siden tv-overvågningslovens indførelse i 1982 er foretaget en række ændringer af loven, der har medført, at loven i dag snarere tager sigte på at normere, hvor og på hvilken måde tv-overvågning kan ske, end at angive et egentligt forbud mod tv-overvågning. I lyset heraf finder udvalget, at den foreslåede ændring af lovens titel vil være mere retvisende for lovens indhold.

Der henvises herom til betænkningens side 183.

En afvejning af hensynet til privatlivets fred over for ønsket om at kunne forebygge og opklare mest mulig kriminalitet kan som nævnt under pkt. 5.1. ovenfor efter tv-overvågningsudvalgets opfattelse begrundes, at der sker en udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning.

Udvalget foreslår, at butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, pengeinstitutvirksomheder samt restaurations- og hotelvirksomheder skal kunne foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader, og, når dette er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsforebyggelse, af arealer i direkte tilknytning hertil.

Udvalgets forslag indeholder dels en afgrænsning i »personel« henseende, idet kun de opregnede erhvervsdrivende kan foretage tv-overvågning omfattet af forslaget, dels en geografisk afgrænsning af det område, som vil kunne tv-overvåges.

For så vidt angår den personelle afgrænsning har udvalget lagt vægt på, hvilke erhvervsdrivende der med henblik på kriminalitetsbekæmpelse må antages i almindelighed at have det største behov for at kunne gennemføre denne form for overvågning.

Udtrykket »indgange og facader« svarer i vidt omfang til det område, som kan tv-overvåges uden billedoptagelse i medfør af den gældende bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, nr. 3. Området for den foreslåede bestemmelse er imidlertid snævrere, idet indhegninger ikke er medtaget.

Omfattet af bestemmelsens geografiske afgrænsning er som nævnt også arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader. Efter udvalgets opfattelse kan tv-overvågning af sådanne tilknyttede arealer være påkrævet i visse tilfælde, bl.a. for pengeinstitut-

ters vedkommende, men dette gælder ikke nødvendigvis i alle tilfælde. Udvalget foreslår derfor, at tv-overvågning med billedoptagelse af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader kun kan ske, når det er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse at inddrage disse arealer under tv-overvågningen. Det er med formuleringen søgt angivet, at denne overvågning kun kan finde sted i et mindre omfang end overvågningen af egne indgange og facader.

Med formuleringen »nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« forudsætter udvalget endvidere, at tv-overvågning af de tilstødende arealer kun kan ske, i det omfang de naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange. Det kan bl.a. dreje sig om arealer, der erfaringsmæssigt anvendes til forudgående rekognoscering på gerningsstedet samt maskering og afmaskering i forbindelse med røverier.

De pågældende arealer kan f.eks. være fortove og andre gangarealer samt pladser, herunder dele af parkeringspladser, i direkte tilknytning til egne indgange og facader. I sagens natur skal arealerne ligge tæt på egne indgange og facader, men udvalget har ikke fundet det hensigtsmæssigt at fastsætte absolutte grænser i form af et bestemt antal meter. Afgrænsningen må således bero på en konkret vurdering af de lokale forhold.

Der henvises til betænkningens side 138-140.

6.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag om, at tv-overvågningslovens nuværende titel, der er »lov om forbud mod tv-overvågning m.v.« ændres. Det foreslås, at lovens titel ændres til »lov om tv-overvågning«, således at ordene »forbud mod« udgår. Desuden udgår udtrykket »m.v.« som overflødig.

Der henvises herom til lovforslagets § 1, nr. 1 (tv-overvågningslovens titel).

Som anført ovenfor i pkt. 5.2. finder Justitsministeriet ligesom udvalget, at der er grundlag for at udvide adgangen til at foretage tv-overvågning. Justitsministeriet kan i den forbindelse tiltræde udvalgets forslag om at indføre en bestemmelse, hvorefter pengeinstitutvirksomheder, restaurations- og hotelvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, får mulighed for at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader samt under visse betingelser af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

F.eks. ligger pengeinstitutter, supermarkeder, kiosker og andre detailbutikker ofte inde med betydelige værdier i form af kontante pengebeløb og let omsæt-

telige varer. Det påvirker risikoen for bl.a. røveri og tyveri. Særligt for restaurationsvirksomheder kan der også være risiko for voldskriminalitet (f.eks. umiddelbart uden for indgangen til et diskotek).

I forhold til udvalgets forslag er det i lovforslaget tilføjet, at også spillekasinoer er omfattet af den foreslåede bestemmelse om en udvidet adgang til tv-overvågning. Det skyldes, at der som anført i forbindelse med høringen over betænkningen også i forhold til spillekasinoer kan foreligge en særlig risiko for kriminalitet i form af bl.a. røveri.

Den foreslåede bestemmelse indebærer som nævnt, at den opregnede gruppe af erhvervsdrivende får adgang til at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader. Afgrænsningen af egne indgange og facader skal ske i overensstemmelse med det tilsvarende udtryk i den gældende lov, hvorefter det er tilladt for private uden optagelse at tv-overvåge bl.a. egne indgange og facader.

Herudover indebærer den foreslåede bestemmelse, at de pågældende erhvervsdrivende som omtalt får adgang til at foretage tv-overvågning med optagelse af billeder af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader, når dette er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at tv-overvågning af sådanne tilknyttede arealer kun bør kunne ske, i det omfang arealerne naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange. Denne betingelse bør efter Justitsministeriets opfattelse fremgå af bestemmelsens ordlyd.

Ved fastlæggelsen af, hvad der nærmere skal forstås ved arealer, der naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, må der lægges vægt på, om der er tale om arealer, som i forhold til forretningsstedets indgange er placeret således, at arealerne naturligt anvendes eller kan anvendes ved rekognoscering og anden forberedelse af kriminalitet rettet mod forretningsstedet (f.eks. ved en bankrøvers forudgående iagttagelser af en bank), ved selve udførelsen af en kriminel handling med særlig tilknytning til forretningsstedet (f.eks. ved vold foran indgangen til en restauration eller et diskotek) eller ved den umiddelbare flugt mv. efter begået kriminalitet (f.eks. ved, at en indbrudstyvs eller røvers flugtbil holder på en parkeringsplads umiddelbart uden for forretningsstedet).

I hvilken udstrækning arealer uden for et forretningssted vil være omfattet af det netop anførte må afhænge af de lokale forhold. Det er dog som også anført af udvalget klart, at der i sagens natur skal være tale om arealer, der ligger tæt på egne indgange mv.

I den forbindelse forudsættes det, at der ved bestemmelsens anvendelse i almindelighed kan gås ud fra, at fortovsarealer og andre tilsvarende gangarealer uden for det pågældende forretningssteds indgange, herunder bagindgange, og facader vil være omfattet. Hvis forretningsstedet ligger ud til en gågade, må gågade-arealet foran forretningsstedet i almindelighed kunne anses for omfattet.

Hvis forretningsstedet ligger ud til en åben plads (et butikstov eller lignende), kan den del af pladsen, der ligger inden for en kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader, være omfattet. Den præcise afgrænsning må som anført bero på de konkrete forhold, men det forudsættes, at der i almindelighed vil være tale om et område, der højst kan strække sig ca. 10-15 meter fra forretningsstedets indgange og facader. I tilfælde, hvor forretningsstedet ligger umiddelbart ud til en parkeringsplads, forudsættes det på tilsvarende måde, at arealet kan omfatte et område inden for en kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader. Det gælder, hvad enten der er tale om et særligt indrettet parkeringsområde eller om, at der f.eks. kan ske parkering i kanten af en vej foran forretningsstedet.

Kravet om arealernes direkte tilknytning til forretningsstedet vil i almindelighed ikke være opfyldt, når det drejer sig om fortovsarealer mv., der i forhold til det pågældende forretningssteds egne indgange og facader ligger på modsatte side af en vej eller gågade. Afhængigt af de konkrete forhold vil fortovsarealer og lignende, der ligger foran naboejendomme, kunne være omfattet, idet kravet om, at arealerne skal ligge i direkte tilknytning til egne indgange og facader, dog i almindelighed vil medføre, at der alene kan være tale om fortovsarealer mv. i få meters afstand fra egne indgange og facader.

For at kunne tv-overvåge arealer af den anførte karakter er det efter den foreslåede bestemmelse en betingelse, at det er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det indebærer, at den erhvervsdrivende må foretage en konkret vurdering af, hvorvidt et hensyn til at forebygge og opklare kriminalitet gør det klart nødvendigt at foretage tv-overvågning af de arealer, der ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Afgørende vil således være, om det hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, der begrundes den omtalte adgang til at tv-overvåge egne indgange og facader, gør det klart nødvendigt også at foretage tv-overvågning af direkte tilknyttede arealer.

Det anførte betyder eksempelvis, at pengeinstitutter vil få adgang til at tv-overvåge fortovsarealer mv., idet det er en almindelig erfaring, at arealer, der ligger i di-

F. t. l. vedr. forbud mod tv-overvågning m.v.

rette tilknytning til et pengeinstitut, ofte anvendes til rekognoscering forud for røverier, og at en røvers maskering/afmaskering kan foregå ude på f.eks. fortovet (og ikke i indgangen til eller inden for i pengeinstituttets lokaler).

I en række andre tilfælde end det nævnte eksempel med pengeinstitutter vil det kunne bero på nærmere erfaringer med kriminalitet rettet mod lokale områder eller bestemte brancher mv., om hensynet til kriminalitetsbekæmpelse gør det klart nødvendigt også at tv-overvåge arealer, der ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Forslaget om tv-overvågning af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader, når det er klart nødvendigt med henblik på kriminalitetsbekæmpelse, indebærer, at der efter den foreslåede bestemmelse ikke kan foretages tv-overvågning f.eks. med henblik på at opgøre antallet af dagligt forbigående eller af andre grunde, der ikke vedrører kriminalitetsbekæmpelse.

Det må som nævnt i sidste ende bero på en konkret vurdering af de lokale forhold, i hvilken udstrækning de omtalte betingelser for tv-overvågning af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader kan anses for opfyldt. Den foreslåede bestemmelse indeholder således ikke nogen fuldstændig præcis afgrænsning ved angivelse af en absolut grænse i form af f.eks. et bestemt antal meter. Imidlertid er det som omtalt klart, at der skal være tale om arealer, der ligger tæt på egne indgange mv., og at tv-overvågningen skal ske på baggrund af en vurdering af, om det hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, der begrunder adgangen til at tv-overvåge egne indgange og facader, gør det klart nødvendigt også at foretage tv-overvågning af direkte tilknyttede arealer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (tv-overvågningslovens § 2, nr. 3).

6.1.3. Forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Med den foreslåede udvidelse af adgangen til tv-overvågning vil det i større omfang end hidtil være muligt at foretage personovervågning ved brug af tv-overvågningsudstyr på offentligt tilgængelige steder.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv. Ifølge Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis indebærer konventionens artikel 8 i et vist omfang også en beskyttelse af det enkelte menneskes personlige relationer med andre mennesker og omverdenen, og der kan derfor også på offentligt tilgængelige steder stilles visse krav til

respekten for det enkelte menneskes privatliv. Der lægges i den forbindelse bl.a. vægt på, hvilke rimelige forventninger den enkelte person kan have til respekten for sit privatliv. Som eksempel kan nævnes, at en person, der går på en gade, uundgåeligt vil være synlig for andre tilstedeværende på det pågældende offentligt tilgængelige sted, jf. *P.G. og J.H. mod Storbritannien*, dom af 25. september 2001, præmis 57.

Menneskerettighedsdomstolen ses ikke at have taget stilling til, om selve indsamlingen af data om personer på offentligt tilgængelige steder ved tv-overvågning med billedoptagelse af en permanent karakter skal anses for et egentligt indgreb i retten til respekt for privatlivet. Menneskerettighedsdomstolens praksis omhandler således ikke selve optagelsen, men efterfølgende brug af optagelserne, f.eks. som bevis i en straffesag mod de pågældende.

Med den foreslåede udvidelse af adgangen for visse erhvervsdrivende til at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader kan det efter Justitsministeriets opfattelse ikke udelukkes, at overvågningen vil få et sådant omfang, at den må anses for et indgreb i retten til respekt for privatlivet, jf. konventionens artikel 8, stk. 1.

I så fald følger det af konventionens artikel 8, stk. 2, at et sådant indgreb kan foretages, hvis det er foreskrevet ved lov og er nødvendigt i et demokratisk samfund til varetagelse af nærmere bestemte anerkendelsesværdige formål, herunder beskyttelse af den offentlige tryghed og forebyggelse af uro eller forulydelse.

Tv-overvågningen vil have klar lovhjemmel i den foreslåede bestemmelse og vil ske med henblik på kriminalitetsbekæmpelse, jf. ovenfor pkt. 6.1.2. og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

For så vidt angår kravet om nødvendighed – dvs. proportionalitetskravet – indeholder den foreslåede bestemmelse både i personel og geografisk henseende begrænsninger i adgangen til at foretage denne form for tv-overvågning. Det er således kun visse grupper af erhvervsdrivende, der omfattes af den udvidede adgang til tv-overvågning. Det drejer sig om grupper, som anses for at være udsat for en særlig risiko for bestemte former for kriminalitet. Overvågning af arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej, kan endvidere kun ske, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, jf. ovenfor pkt. 6.1.2. og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Desuden skal der ved skiltning gøres opmærksom på overvågningen, jf. tv-overvågningslovens § 3.

Lovforslaget indeholder herudover en række ændringer af persondataloven med henblik på at sikre borgerne en bedre retsbeskyttelse ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, herunder ved fastsættelse af særlige regler om opbevaring, videregivelse mv., jf. lovforslagets § 2, nr. 1 og 2.

Sammenfattende er det Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede udvidelse af adgangen til tv-overvågning – i det omfang denne form for tv-overvågning må antages at udgøre et indgreb i retten til respekt for privatlivet – er i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

6.2. Dispensationsregel

6.2.1. Udvalgets overvejelser og forslag

7 af tv-overvågningsudvalgets 14 medlemmer foreslår, at der i tv-overvågningsloven også indsættes en bestemmelse om, at politiet kan meddele andre private end de erhvervsdrivende, som omfattes af udvalgets forslag omtalt i pkt. 6.1. ovenfor, tilladelse til i en tidsmæssigt begrænset periode at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader, når overvågningen er klart nødvendig med henblik på kriminalitetsbekæmpelse rettet mod de pågældende eller deres bygninger.

Om forslaget har disse medlemmer bl.a. anført, at politiet bør kunne meddele en sådan tilladelse, hvis der efter en politimæssig vurdering formodes at være en risiko for kriminelle handlinger rettet mod de beboere, besøgende eller andre brugere, der almindeligvis indfinder sig på og ved den lokalitet, der er tale om. Adgangen til denne form for tv-overvågning bør tidsbegrænses, idet den politimæssige risikovurdering, der ligger til grund for tilladelsen, må forventes at ændre sig over tid. Politiet bør endvidere kunne fastsætte vilkår om f.eks. teknisk kvalitet til optagelserne mv.

De pågældende medlemmer af udvalget har som eksempler på steder, hvor denne form for tv-overvågning kunne være relevant, peget på bl.a. bygninger, der tjener som beboelse eller opholdssted for offentligt kendte personer, der lejlighedsvis er eller har været udsat for trusler. Tilsvarende kunne en sådan tilladelse tænkes meddelt private institutioner (f.eks. børnehaver) for særligt truede etniske minoriteter mv. samt efter omstændighederne til overvågning af ejendomme, der rummer betydelige rigdomme, eller hvis indehavere er i fare for bortførelse eller lignende.

De pågældende medlemmer har desuden anført, at det ikke bør være afgørende for politiets vurdering, om politiet måtte finde grundlag for selv at tage skridt til beskyttelse af de personer, der søger om tilladelse.

6 af udvalgets 14 medlemmer finder ikke, at der bør tilvejebringes den ovenfor omtalte dispensationsregel.

Disse medlemmer er af den principielle opfattelse, at grænserne for privates tv-overvågning bør være fastlagt direkte i lovgivningen, som det hidtil har været tilfældet, og at den foreslåede dispensationsregel vil kunne være med til at gøre retstilstanden på området uigennemsigtig. Disse medlemmer har endvidere anført, at det som hidtil bør være en politimæssig opgave at foretage tv-overvågning i de enkeltstående tilfælde, hvor der måtte være behov for det med henblik på at beskytte særligt udsatte private borgere eller institutioner. Det skyldes bl.a., at ikke alle privatpersoner, der eventuelt kunne have grund til det, nødvendigvis har råd til at iværksætte en sådan tv-overvågning.

I udvalgsmedlem finder, at væsentlige kriminalpræventive hensyn kan tale for den foreslåede dispensationsregel. Samtidig finder dette medlem det dog væsentligt at være opmærksom på, at der ved udformningen af den gældende tv-overvågningslov er lagt betydelig vægt på at opnå en klar afgrænsning i loven af, hvornår tv-overvågning er tilladt, således at bl.a. en ressourcekrævende sagsbehandling og administration af et potentielt meget stort antal konkret begrundede ansøgninger kan undgås. Hvordan disse hensyn bør afvejes over for hinanden, må efter dette udvalgsmedlems opfattelse i væsentlig grad bero på en politisk vurdering.

Der henvises herom til betænkningens side 140-141 og 185-186.

6.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Tv-overvågning indebærer principielt en indskrænkning i andres ret til at færdes uovervåget. Dette forhold taler efter Justitsministeriets opfattelse med betydelig vægt for, at afgrænsningen af, i hvilket omfang privates tv-overvågning kan ske, som hidtil bør være fastlagt direkte i tv-overvågningsloven i stedet for at burde fastlægges i forbindelse med forvaltningens administration af et muligvis meget stort antal dispensationsansøgninger.

Hertil kommer, at politiet har til opgave bl.a. at træffe fornødne foranstaltninger, herunder eventuelt i form af tv-overvågning, i det omfang det anses for nødvendigt i tilfælde, hvor f.eks. bestemte personer udsættes for trusler eller i øvrigt anses for at være udsat for en særlig sikkerhedsrisiko. Der er derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke noget betydeligt behov for at indføre en dispensationsadgang af den omtalte karakter.

Under høringen over betænkningen har nogle høringsparter udtalt sig for at indføre den nævnte dispensationsregel, mens en række andre høringsparter har udtalt sig imod.

På den anførte baggrund finder Justitsministeriet, at der ikke bør stilles forslag om at tilvejebringe den omtalte dispensationsadgang.

6.3. Kommunal tv-overvågning på frit tilgængelige steder

6.3.1. Udvalgets overvejelser

I regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse fra november 2005 er det anført, at tv-overvågningsudvalget ville blive anmodet om at overveje en anbefaling fra den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse om, at der som led i den samlede indsats mod terrorisme tilvejebringes hjemmel til, at kommuner efter forelæggelse for politiet kan foretage tv-overvågning på frit tilgængelige steder i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Tv-overvågningsudvalget har i betænkningen udarbejdet et udkast til en sådan lovregel, hvis en hjemmel af den nævnte karakter ønskes indført.

Udvalgets lovskitse går ud på, at kommuner efter tilladelse fra politiet kan foretage tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, med henblik på kriminalitetsforebyggelse. Politiet vil efter udkastet have kompetence til at behandle klager over denne form for tv-overvågning.

Udvalget har i betænkningen anført, at man ikke finder at have et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere effekten af bestemte virkemidler som led i den terrorbekæmpelse, der er baggrunden for den tværministerielle arbejdsgruppes anbefaling, og udvalget finder derfor ikke at kunne tage endelig stilling til, om det ud fra en afvejning af de modsatrettede hensyn, der gør sig gældende med hensyn til spørgsmålet om tilvejebringelse af en hjemmel af denne karakter, vil være ønskeligt at gennemføre en sådan regulering.

Udvalget har herefter redegjort for en række synspunkter, som under udvalgets drøftelser er blevet anført henholdsvis for og imod gennemførelsen af den skitserede regulering.

For gennemførelsen af en hjemmel for kommuner til at tv-overvåge på frit tilgængelige steder i et generelt kriminalitetsbekæmpende øjemed kan således bl.a. anføres, at tv-overvågning er et af flere midler, der kan tages i brug ved bekæmpelse af kriminalitet, herunder terrorangreb og andre trusler mod den offentlige orden og sikkerhed. Endvidere vil tv-overvågning af centrale områder i det offentlige rum kunne fremme en oplevelse af tryghed. Et hensyn til kri-

minalitetsbekæmpelse kan således begrunde en udvidet adgang til tv-overvågning. Styrken af dette hensyn øges, jo alvorligere kriminalitet der er tale om.

Imod gennemførelsen af den pågældende hjemmel kan bl.a. anføres, at det synes meget vidtgående at give kommunerne kompetence til at anvende tv-overvågning med henblik på helt generel kriminalitetsforebyggelse. Det forekommer endvidere mest nærliggende, at offentlige myndigheders tv-overvågning af frit tilgængelige områder med henblik på generel kriminalitetsbekæmpelse alene foretages af politiet, der netop har til opgave at forebygge og bekæmpe kriminalitet og på denne måde fremme befolkningens tryghed. Efter de for politiet gældende regler vil en sådan overvågning kunne iværksættes allerede efter gældende ret, hvis der er konkret behov for det. Her til kommer, at en generel kompetence for kommunerne til at foretage tv-overvågning let vil kunne skabe en sløret og ugennemsigtig situation i forhold til iværksættelse af foranstaltninger, der reelt er politimæssigt begrundede.

Der henvises til betænkningens side 163-170.

6.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Kommuner kan efter gældende ret foretage tv-overvågning med henblik på at beskytte kommunal ejendom (f.eks. skoler, daginstitutioner, råduse, busser, servicekasser, biblioteker, materielgårde mv.).

Det er som nævnt ovenfor under pkt. 3.5. derimod anset for tvivlsomt, om en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagten kan foretage tv-overvågning af frit tilgængelige steder udelukkende med det formål at øge befolkningens tryghed. En sådan overvågning må som udgangspunkt anses for en politimæssig opgave, således at der må være andre hensyn, der alene eller sammen med hensynet til kriminalitetsforebyggelse kan begrunde tv-overvågningen, jf. herved betænkningens side 162 med omtale af en udtalelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Spørgsmålet er derfor, om der bør tilvejebringes hjemmel til, at kommuner kan foretage tv-overvågning udelukkende med et generelt kriminalitetsforebyggende formål.

I forbindelse med høringen over betænkningen har de høringsparter, der har udtalt sig nærmere om dette spørgsmål, herunder også politiet og anklagemyndigheden, udtalt sig imod, at der tilvejebringes en sådan generel hjemmel. Der er den forbindelse bl.a. givet udtryk for, at tv-overvågning af frit tilgængelige steder i kriminalitetsforebyggende øjemed må anses for en politimæssig opgave, som derfor bør varetages af politiet.

Justitsministeriet er enig i, at det mest nærliggende må anses for en politimæssig opgave at foretage tv-overvågning i tilfælde, hvor der findes anledning til, at en offentlig myndighed foretager en sådan overvågning på frit tilgængelige steder med et generelt kriminalitetsforebyggende formål.

I overensstemmelse hermed har politiet inden for rammerne af gældende regler, herunder persondataloven og almindelige forvaltningsretlige principper, en mulighed for at tv-overvåge på frit tilgængelige steder med henblik på at forebygge og opklare kriminalitet, herunder med henblik på terrorbekæmpelse.

På den anførte baggrund finder Justitsministeriet ikke, at der er grundlag for at tilvejebringe en adgang for kommunerne til efter forelægning for politiet at foretage tv-overvågning med et generelt kriminalitetsforebyggende formål.

6.4. Afgivelse af beretning til Folketinget

6.4.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Udvalget har i sin betænkning foreslået, at justitsministeren afgiver en beretning til Folketinget om erfaringerne med den foreslåede bestemmelse om, at visse grupper af erhvervsdrivende kan tv-overvåge egne indgange og facader, og, når dette er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Efter udvalgets opfattelse bør redegørelsen indeholde dels oplysninger om, i hvilket omfang tv-overvågning er iværksat i medfør af den nye bestemmelse, dels en politimæssig vurdering af den kriminalitetsforebyggende effekt af denne overvågning, herunder en vurdering af, i hvilket omfang den iværksatte overvågning har bidraget til at opklare kriminalitet.

Der henvises til betænkningens side 187.

6.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at det vil være hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en beretning om erfaringerne med den foreslåede nye bestemmelse om, at pengeinstitutter, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, kan foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader, og, når dette er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, af visse tilknyttede arealer.

Justitsministeriet vil derfor, hvis lovforslaget vedtages, udarbejde en beretning til Folketinget om den nye bestemmelse. Beretningen vil blive afgivet i folketingsåret 2010-11, dvs. 3-4 år efter bestemmelsens foreslåede ikrafttræden.

Justitsministeriet vil til brug for beretningen indhente bidrag fra Rigspolitiet, der vil kunne oplyse om politiets almindelige erfaringer med hensyn til, i hvilket omfang den tilvejebragte hjemmel anvendes i praksis, og i hvilket omfang denne form for tv-overvågning skønnes at have bidraget til at opklare kriminalitet. Justitsministeriet vil endvidere indhente bidrag fra Datatilsynet, der vil kunne oplyse om tilsynet med behandlingen af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 (tv-overvågningslovens § 6 a).

7. Ændringer af persondataloven

7.1. Persondatalovens anvendelsesområde

7.1.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Tv-overvågningsudvalget har overvejet, i hvilket omfang persondatalovens regler bør finde anvendelse på privates og offentlige myndigheders tv-overvågning.

Privates og offentlige myndigheders tv-overvågning med *digitalt* udstyr anses efter gældende ret for omfattet af persondataloven, hvis der ved tv-overvågningen sker en behandling af personoplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. persondatalovens § 1, stk. 1. Tv-overvågning med *analogt* udstyr anses ikke for en elektronisk behandling af personoplysninger. Det medfører, at offentlige myndigheders analoge tv-overvågning falder uden for loven, mens privates tv-overvågning med analogt udstyr omfattes af loven, jf. lovens § 1, stk. 2 (anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private), i det omfang optagelserne opbevares systematisk.

Efter udvalgets opfattelse kan det gældende anvendelsesområde for persondataloven i relation til tv-overvågning i nogle sammenhænge være vanskeligt at fastlægge præcist, og det kan undertiden synes noget tilfældigt, om en behandling af personoplysninger er omfattet af loven eller ej.

Behovet for en mere sammenhængende regulering af behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning aktualiseres efter udvalgets opfattelse endvidere af, at både private virksomheder mv. og offentlige myndigheder i stigende omfang foretager tv-overvågning, navnlig i kriminalitetsforebyggende øjemed, og at denne udvikling må forventes at fortsætte.

På den anførte baggrund finder udvalget, at det bør sikres, at den behandling af personoplysninger, der er forbundet med tv-overvågning, i videst muligt om-

fang sker under iagttagelse af reglerne i persondataloven og dermed under Datatilsynets tilsyn.

Tv-overvågningsudvalget foreslår i overensstemmelse hermed, at der i persondatalovens § 1 indsættes en bestemmelse, hvorefter loven omfatter enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Der henvises til betænkningens side 147-150.

7.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Af de grunde, som udvalget har anført, kan Justitsministeriet tiltræde forslaget om, at der i persondataloven indsættes en bestemmelse om, at loven gælder for enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Forslaget indebærer, at private og offentlige myndigheders behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning omfattes af persondataloven, uanset om der finder elektronisk databehandling sted, og uanset om personoplysninger, som tilvejebringes gennem tv-overvågning, skal indgå i et register eller gøres til genstand for anden ikke-elektronisk behandling.

Ved udtrykket »tv-overvågning« skal der i overensstemmelse med definitionen i tv-overvågningslovens § 1, stk. 2, forstås vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende kamera, fotografiapparat eller lignende apparat.

Den foreslåede bestemmelse medfører bl.a., at de grundlæggende principper, som er indeholdt i persondatalovens § 5 om god databehandlingsskik, saglighed og proportionalitet mv., skal være opfyldt. Også de krav til behandlingens fortrolighed og datasikkerhed, som er indeholdt i persondatalovens §§ 41 og 42, og som bl.a. indebærer, at den dataansvarlige skal iværksætte de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, skal iagttages. Eksempelvis vil der være tale om en behandling i strid med loven, hvis en erhvervsdrivende eller dennes ansatte gennemser optagelser fra en tv-overvågning, uden at det har et sagligt formål.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med udvalgets lovudkast. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 (persondatalovens § 1, stk. 7).

7.2. Opbevaring og videregivelse

7.2.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Tv-overvågningsudvalget har overvejet, om der bør gælde særlige regler om opbevaring og videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger.

Efter udvalgets opfattelse må det antages, at en dataansvarlig sædvanligvis ikke har behov for at opbevare billed- og lydoptagelser med personoplysninger optaget i kriminalitetsforebyggende øjemed, medmindre optagelserne indeholder oplysninger om strafbare forhold. Det bør i praksis heller ikke være vanskeligt at tilrettelægge en hurtig og løbende sletning af sådanne personoplysninger.

Disse forhold taler efter udvalgets opfattelse for, at der indføres en særlig regel i persondataloven, der sætter klare grænser for, hvor længe billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der hidrører fra tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kan opbevares.

Ifølge udvalgets forslag skal billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i kriminalitetsforebyggende øjemed, som altovervejende hovedregel slettes senest 30 dage efter optagelsen.

I særlige tilfælde, hvor opbevaring af en optagelse er nødvendig i forhold til behandlingen af en konkret tvist, f.eks. bortvisning af en ansat, vil optagelsen ifølge udvalgets forslag kunne opbevares i et længere tidsrum end 30 dage. I så fald skal den, som tvisten vedrører, underrettes inden 30 dages fristens udløb, og vedkommende skal efter anmodning have udleveret en kopi af optagelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om videregivelse er det tv-overvågningsudvalgets opfattelse, at udveksling af oplysninger, der hidrører fra tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, uden samtykke fra de berørte personer (de registrerede) medfører en risiko for misbrug af de tilvejebragte oplysninger.

På den baggrund foreslår udvalget, at det i persondataloven fastsættes, at oplysninger, der hidrører fra tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, alene kan videregives af den dataansvarlige, hvis (1) der foreligger udtrykkeligt samtykke fra den berørte person (den registrerede), (2) videregivelsen følger af lov, eller (3) videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed (dvs. videregivelse med henblik på, at oplysningerne kan indgå i en politimæssig efterforskning). Det er i øvrigt forudsat, at videregivelse af billed- og lydoptagelser, der optages i kriminalitetsforebyggende øjemed, som hidtil kan ske til videnskabelige eller statistiske formål efter den (gæl-

dende) bestemmelse herom i persondatalovens § 10, der ikke foreslås ændret.

Der henvises til betænkningens kapitel 5, side 150-151.

7.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med tv-overvågningsudvalget i, at det bør sikres, at misbrug af billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, ikke finder sted.

Justitsministeriet kan derfor af de grunde, som udvalget har anført, tiltræde, at der i persondataloven fastsættes udtrykkelige bestemmelser om sletning og videregivelse af sådanne optagelser.

I overensstemmelse hermed foreslås der indsat en ny bestemmelse i persondataloven, hvorefter billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, skal slettes senest 30 dage efter optagelsen. Den foreslåede 30-dagesfrist skal ses bl.a. i lyset af, at det efterforskningen af visse former for kriminalitet i praksis kan være nødvendigt at have adgang til optagelser foretaget en vis kortere periode forud for selve det tidspunkt, hvor kriminaliteten er begået. F.eks. gælder det med hensyn til tilfælde, hvor en røver i perioden forud for røveriet har foretaget rekognoscering på stedet.

Bestemmelsen giver som anført i alle tilfælde ret til opbevaring af optagelser i 30 dage, idet almindelige databeskyttelseshensyn naturligvis tilsiger, at der sker sletning på et tidligere tidspunkt, hvis vedkommende dataansvarlige mener, at der ikke er behov for yderligere opbevaring.

Fristen på 30 dage vil efter forslaget ikke gælde, hvis opbevaring af en optagelse i et længere tidsrum er nødvendig af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist (f.eks. en sag om bortvisning af en ansat). I disse tilfælde skal den dataansvarlige hurtigst muligt og inden 30 dages fristens udløb underrette den, som tvisten vedrører, og efter anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

Den foreslåede bestemmelse regulerer ikke spørgsmålet om, i hvilket omfang der består en adgang til at foretage tv-overvågning med billed- og lydoptagelse. Som hidtil reguleres privates adgang til at foretage tv-overvågning med billedoptagelse i tv-overvågningsloven (for så vidt angår steder, hvortil der er almindelig adgang mv.) og straffeloven (for så vidt angår tv-overvågning af ikke frit tilgængelige steder), jf. pkt. 3.1. og 3.3. ovenfor. Om arbejdsretlige regler henvises til pkt. 3.4. ovenfor.

Spørgsmålet om adgangen til at foretage optagelse af lyd er ikke reguleret i tv-overvågningsloven. Straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3, indeholder imidlertid et forbud mod ved hjælp af et apparat uberettiget hemmeligt at aflytte eller optage udtalelser fremsat i en rum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i lukket møde, som vedkommende ikke selv deltager i, eller hvortil vedkommende uberettiget har skaffet sig adgang. Der ses ikke at foreligge retsafgørelser om, hvorvidt – og i givet fald i hvilket omfang – det vil være berettiget efter straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3, at optage lyd i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. I lyset af bestemmelsens forarbejder må det imidlertid som den almindelige regel gælde, at der ikke lovligt kan ske optagelse af lyd i tilknytning til tv-overvågning, medmindre den, der foretager tv-overvågningen, selv deltager i den samtale, der optages, eller en af deltagerne i samtalen har givet sit samtykke til optagelsen. Der henvises herom i øvrigt til pkt. 3.3. ovenfor.

Som anført omfatter den foreslåede bestemmelse kun billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. For disse optagelsers vedkommende præciseres således den gældende bestemmelse i persondatalovens § 5, stk. 5, der angiver, at der ikke må ske opbevaring af oplysninger i personhenførbare form i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles, jf. pkt. 3.2.2. ovenfor. Er der tale om billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der ikke er optaget i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed (f.eks. i tilfælde, hvor tv-overvågningen er sket som led i overvågningen af maskiner eller andre tekniske installationer), vil den gældende bestemmelse i persondatalovens § 5, stk. 5, som hidtil regulerer, hvor længe de pågældende optagelser kan opbevares.

Den foreslåede bestemmelse medfører en adgang for den dataansvarlige til at opbevare oplysninger om den, som tvisten vedrører, men derimod ikke til opbevaring af optagelser af andre personer, som ikke har relation til den pågældende tvist. Opbevaring af såkaldt »overskudsinformation« skal den dataansvarlige undgå ved i videst muligt omfang at anonymisere de pågældende oplysninger, i det omfang det er muligt for den dataansvarlige.

Det skal i øvrigt understreges, at den foreslåede sletningsregel med hensyn til billed- og lydoptagelser med personoplysninger kun omfatter selve optagelserne. Bestemmelsen er derfor ikke til hinder for, at

den dataansvarlige efter omstændighederne kan opbevare andre oplysninger end billed- og lydoptagelser, f.eks. skriftlige notater om optagelsen, i et længere tidsrum, hvis dette er nødvendigt. For sådanne oplysninger vil persondatalovens almindelige sletningsregel i § 5, stk. 5, finde anvendelse.

Der henvises herom til lovforslagets § 2, nr. 3 (persondatalovens § 26 a, stk. 2).

Som nævnt foreslås der endvidere indført en særlig bestemmelse om videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Efter den foreslåede bestemmelse kan videregivelse af sådanne optagelser ske i de tilfælde, som udvalget lægger op til, dvs. (1) efter udtrykkeligt samtykke fra den berørte person (den registrerede), (2) når videregivelsen følger af lov, eller (3) når videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at de almindelige bestemmelser i persondatalovens §§ 6-8 om bl.a. videregivelse ikke vil finde anvendelse på videregivelse af billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3 (persondatalovens § 26 a, stk. 1).

De foreslåede bestemmelser om videregivelse og sletning vedrører den dataansvarlige, dvs. den, som efter persondatalovens almindelige regler er dataansvarlig for at optage de pågældende billed- og lydoptagelser. Øvrige spørgsmål om sletning og videregivelse af optagelser med personoplysninger, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning, reguleres bl.a. af persondatalovens almindelige regler, herunder lovens §§ 6-8. I praksis indebærer det bl.a., at optagelser, der i overensstemmelse med forslaget måtte være videregivet af en erhvervsdrivende til politiet til brug for opklaringen af kriminalitet, kan opbevares hos politiet efter de for politiet gældende regler, jf. også betænkningens side 189.

7.3. Oplysningspligt

7.3.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Der findes regler om oplysningspligt mv. ved tv-overvågning både i tv-overvågningslovens §§ 3 og 3 a og i persondatalovens §§ 28-30, jf. herved pkt. 3.1.3. og 3.2.4. ovenfor.

Tv-overvågningsudvalget har med hensyn til samspillet mellem disse regler overvejet, om der bør fastsættes særlige regler om oplysningspligt i forbindelse

med tv-overvågning, f.eks. således at den oplysningspligt, som følger af persondatalovens regler, ikke skal gælde, hvis der skiltes med tv-overvågningen i overensstemmelse med tv-overvågningslovens regler.

Den skiltning mv., der følger af tv-overvågningslovens regler, giver imidlertid ikke de berørte personer (de registrerede) ret til de samme oplysninger, som vedkommende har krav på efter persondataloven, f.eks. oplysning om den dataansvarliges identitet og formålet med behandlingen, jf. herved persondatalovens § 29, stk. 1. Hertil kommer, at reglerne om oplysningspligt i persondatalovens §§ 28-29 er formuleret i nøje overensstemmelse med direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesdirektivet) for at sikre en korrekt dansk gennemførelse af direktivet. Den retsstilling for de berørte, som følger af persondatalovens regler, bør efter udvalgets opfattelse derfor også gælde ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

På den baggrund finder udvalget, at tv-overvågningslovens regler om skiltning mv. og persondatalovens regler om oplysningspligt bør opretholdes som to parallelle regelsæt, der begge skal iagttages ved tv-overvågning.

Dette foreslår udvalget præciseret ved, at det i persondataloven udtrykkeligt angives, at reglerne om oplysningspligt ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning gælder uanset en eventuel skiltning mv. i medfør af tv-overvågningslovens regler.

Der henvises til betænkningens side 151-152.

7.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de grunde, som udvalget har anført, tiltræde, at der indsættes en bestemmelse i persondataloven, der udtrykkeligt præciserer, at denne lovs regler om oplysningspligt i §§ 29-30 gælder ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning uanset en eventuel skiltning mv. om overvågningen i medfør af tv-overvågningslovens regler.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at persondatalovens almindelige regler om oplysningspligt i lovens §§ 29-30 vil omfatte enhver behandling hos offentlige myndigheder og private af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

For så vidt angår tv-overvågning af steder, som benyttes til almindelig færdsel, vil der i de enkelte tilfælde normalt ikke – ud over den skiltning mv., som følger af tv-overvågningslovens regler – være oplysningspligt over for de registrerede personer. Det skyldes, at et sådant krav i praksis normalt vil være umu-

ligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for den dataansvarlige at opfylde, jf. persondatalovens § 29, stk. 3.

Det vil derimod ikke være umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for en arbejdsgiver, der foretager tv-overvågning af en arbejdsplads, at opfylde oplysningspligten over for de ansatte. Ved en sådan overvågning vil det derfor – ud over den skiltmingspligt mv., som følger af tv-overvågningslovens regler – som udgangspunkt påhvile den dataansvarlige forud for tv-overvågningens iværksættelse at give meddelelse til den enkelte ansatte om tv-overvågningen med de oplysninger, som fremgår af § 29, stk. 1. Denne meddelelse skal i overensstemmelse med Datatilsynets hidtidige praksis omfatte oplysning om bl.a. formålet med den behandling, hvortil oplysningerne er bestemt (f.eks. at formålet med overvågningen er at forebygge og opklare ansattes eventuelle kriminalitet). Meddelelsen skal desuden omfatte alle yderligere oplysninger, der under hensyn til de særlige omstændigheder, hvorunder oplysningerne er indsamlet, er nødvendige for den registreredes varetagelse af sine interesser.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3 (persondatalovens § 26 b).

7.4. Ret til indsigt, indsigelse og korrektion

7.4.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Udvalget har overvejet, om den ret til indsigt, indsigelse og korrektion for den berørte person (den registrerede), som følger af reglerne i persondatalovens §§ 31, 35 og 37, også bør finde anvendelse i forhold til tv-overvågning.

Efter udvalgets vurdering vil det næppe være muligt at udforme særegler, der er i overensstemmelse med EU's databeskyttelsesdirektiv, og der findes heller ikke at være et konkret behov for det. De almindelige regler i persondataloven bør efter udvalgets opfattelse derfor finde anvendelse også på behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning således, at det overlades til Datatilsynet i sin praksis at fastsætte den nærmere rækkevidde af indsigtsretten mv. i forhold til tv-overvågning.

Der henvises til betænkningens side 153.

7.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 3.2.4. omfatter den registreredes rettigheder efter persondataloven bl.a. ret til indsigt i de oplysninger, der behandles om den registrerede selv, ret til at gøre indsigelse mod, at behandling finder sted, og ret til at få korrigeret eller slettet oplysninger, der er urigtige eller vildledende, jf. lovens §§ 31, 35 og 37. Bestemmelserne er direktivbestemte (databeskyttelsesdirektivet).

Justitsministeriet kan af de grunde, som udvalget har anført, tiltræde, at der ikke fastsættes særlige regler om ret til indsigt, indsigelse og korrektion i relation til behandling af personoplysninger ved tv-overvågning. Det indebærer, at persondatalovens almindelige regler om den registreredes ret til indsigt, indsigelse og korrektion vil finde anvendelse ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

7.5. Anmeldelse og tilsyn

7.5.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Tv-overvågningsudvalget har overvejet, om der bør ske anmeldelse til Datatilsynet om behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Om persondatalovens gældende ordning om anmeldelse mv. har udvalget bl.a. anført, at den bygger på databeskyttelsesdirektivets bestemmelser, der giver en ganske vid adgang til at fastsætte undtagelser fra anmeldelsespligten. I persondataloven er det kommet til udtryk ved, at behandlinger, der ikke omfatter fortrolige eller følsomme oplysninger, er undtaget fra anmeldelse, mens behandlinger, der indebærer særlige risici for de berørte personer, forudsætter anmeldelse (og eventuelt forudgående udtalelse eller tilladelse, før behandlingen kan iværksættes).

Anmeldelse til Datatilsynet gør det muligt for tilsynet og offentligheden at blive bekendt med, at der sker behandling af personoplysninger. Herved skabes der bl.a. mulighed for at udøve et effektivt tilsyn og kontrol med behandlingens overensstemmelse med loven.

Tv-overvågningsudvalget lægger til grund, at den behandling af personoplysninger, der sker i forbindelse med tv-overvågning, i langt de fleste tilfælde blot vil vise de personer, der færdes det pågældende sted, i sædvanlige dagligdags situationer. Det gælder, uanset om tv-overvågningen sker med eller uden billedoptagelse.

I overensstemmelse hermed anfører udvalget, at den behandling af personoplysninger, der sker ved tv-overvågning, som udgangspunkt alene vil omfatte ikke-følsomme oplysninger, jf. persondatalovens § 6. Indsamling af følsomme personoplysninger, der er omfattet af persondatalovens § 8, vil således normalt kun ske, hvor tv-overvågningen afslører kriminelle aktiviteter.

Herefter finder udvalgets *flertal* (12 medlemmer) ikke, at der er behov for at lade behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning være omfattet af en anmeldelsespligt over for Datatilsynet. Dette gælder, uanset om tv-overvågningen efterfølgende måtte afsløre straffbare forhold, der giver anledning til politianmeldelse.

F. t. l. vedr. forbud mod tv-overvågning m.v.

Flertallet finder det endvidere vanskeligt at begrunde, at der med hensyn til krav om anmeldelse til Datatilsynet om tv-overvågning skulle gælde forskellige regler for den offentlige og private sektor.

Endelig taler også ressourcemæssige hensyn efter flertallets opfattelse for at undtage behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning fra persondatalovens anmeldelsesordning.

Den foreslåede undtagelse fra anmeldelsespligten bør efter udvalgets flertals opfattelse imidlertid ikke omfatte privates overførsler af bl.a. følsomme oplysninger til tredjelande. Det foreslås derfor, at den almindelige bestemmelse om sådanne overførsler i persondatalovens § 50, stk. 2, skal finde anvendelse også på behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Et *mindretal* i udvalget (2 medlemmer) foreslår, at privates tv-overvågning skal anmeldes til Datatilsynet senest 30 dage før kameraets opsætning (f.eks. ved udfyldelse af en elektronisk blanket), og at Datatilsynet bør tillægges kompetence til at standse tv-overvågnings tiltag, der udføres i strid med lovens regler. Datatilsynet bør også kunne pålægge en dataansvarlig tvangsbøder, hvis vedkommende har undladt behørig anmeldelse.

Mindretallets forslag har til formål at sikre, at private sætter sig ind i tv-overvågningslovens og persondatalovens regler, inden tv-overvågningens iværksættes. En anmeldelsespligt vil desuden give et samlet overblik over omfanget af privates tv-overvågning.

Mindretallet foreslår endvidere, at private skal indhente tilladelse fra Datatilsynet inden iværksættelse af en tv-overvågning, der indebærer systematisk overvågning af bestemte personer, og at sådanne tilladelser kun sjældent bør gives og i givet fald for korte perioder. Om baggrunden for dette forslag har mindretallet bl.a. anført, at konstant eller systematisk tv-overvågning af bestemte personer indebærer en så alvorlig risiko for vedkommendes personlige databeskyttelse, at tilladelse bør indhentes.

Der henvises til betænkningens side 154-155 og 156-158.

Hvad angår spørgsmålet om inspektionskompetence, følger det af persondatalovens § 62, stk. 2, at Datatilsynet har kompetence til i kontroløjemed uanmeldt og uden retskendelse at få adgang til lokaler, hvor der foretages behandling af personoplysninger for den offentlige forvaltning, uanset om behandlingen er anmeldelsespligtig eller ikke. Det samme gælder Domstolsstyrelsen i forhold til domstolene, jf. lovens § 68, stk. 1.

For så vidt angår behandling af personoplysninger for private dataansvarlige, følger det af § 62, stk. 3, at Datatilsynet har inspektionskompetence, hvis Datatilsynets tilladelse efter § 50, stk. 1, til behandlingens foretagelse er påkrævet (dvs. behandlinger, der omfatter følsomme oplysninger, jf. § 50, stk. 1, nr. 1, samt behandlinger, der sker i forbindelse med visse advarselsregistre, kreditoplysningsvirksomhed, stillingsbesættende virksomhed eller retsinformationssystemer, jf. § 50, stk. 1, nr. 2-5). Visse behandlinger, der omfatter følsomme oplysninger, er undtaget fra anmeldelseskravet og dermed også fra kravet om tilladelse, jf. reglerne i bekendtgørelse nr. 534 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for en privat dataansvarlig. Ved de behandlinger, der omfattes af bekendtgørelsen, har Datatilsynet derfor ikke inspektionskompetence.

Udvalget er af den opfattelse, at der ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning bør gælde ens regler i den private og offentlige sektor med hensyn til inspektionskompetence.

På den baggrund foreslår udvalget en ændring af den gældende bestemmelse i persondatalovens § 62, stk. 3, således at Datatilsynet dermed tillægges inspektionskompetence i relation til både privates og offentlige myndigheders behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Efter udvalgets opfattelse bør det i praksis overlades til Datatilsynet at afgøre, i hvilket omfang der skal gennemføres inspektioner i forbindelse med tv-overvågning.

Med den foreslåede bestemmelse vil Datatilsynet have inspektionskompetence i forhold til enhver behandling af personoplysninger foretaget af offentlige myndigheder og private i forbindelse med tv-overvågning.

Der henvises til betænkningens side 155-156.

7.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført af udvalget vil den behandling af personoplysninger, der sker ved tv-overvågning, som udgangspunkt alene omfatte ikke-følsomme oplysninger, jf. persondatalovens § 6, idet der i langt de fleste tilfælde blot vil kunne iagttages og optages personer i sædvanlige dagligdags situationer.

På den baggrund er Justitsministeriet enig med udvalgets flertal i, at der ikke bør påhvile den, som foretager behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, en pligt til at foretage anmeldelse til Datatilsynet. Det gælder, uanset om behandlingen foretages af private dataansvarlige eller for den offentlige forvaltning.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny bestemmelse i persondataloven, hvorefter behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning undtages fra persondatalovens §§ 43, 48 og 52 om anmeldelse til Datatilsynet (eller Domstolsstyrelsen, hvis behandlingen foretages for domstolene). Dog bør det som anført af tv-overvågningsudvalgets flertal fortsat sikres, at der i tilfælde, hvor en tv-overvågning måtte afsløre f.eks. et strafbart forhold, ikke sker overførsel af sådanne følsomme personoplysninger til tredjelande, der ikke måtte have samme beskyttelsesniveau som i Danmark og de øvrige EU-lande. I overensstemmelse med udvalgets flertals forslag foreslås det derfor, at bestemmelsen i persondatalovens § 50, stk. 2, om indhentelse af tilladelse fra Datatilsynet til overførsel i medfør af lovens § 27, stk. 1, og stk. 3, nr. 2-4, af oplysninger omfattet af lovens § 50, stk. 1, altid skal indhentes, uanset at den dataansvarliges behandling af de pågældende personoplysninger er undtaget fra anmeldelse.

Herefter vil det som hidtil være nødvendigt at indhente Datatilsynets tilladelse f.eks. i tilfælde, hvor en privat dataansvarlig ønsker at overlade en optagelse af et butikstyveri (dvs. oplysninger om strafbart forhold) til en databehandler i Japan med henblik på denne databehandlers forbedring af billedoptagelsens kvalitet.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3 (persondatalovens § 26 c).

For så vidt angår spørgsmålet om inspektionskompetence bemærkes følgende:

I dag har Datatilsynet inspektionskompetence i forhold til offentlige myndigheder, der foretager behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Datatilsynet har derimod ikke inspektionskompetence i forhold til private dataansvarlige, der foretager behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Ved vurderingen af, om Datatilsynet fremover bør have inspektionskompetence også i forhold til private i forbindelse med tv-overvågning, må der efter Justitsministeriets opfattelse lægges vægt på, at den behandling af personoplysninger, der sker ved tv-overvågning, består i at indsamle billeder og dermed udgør en særlig form for behandling af personoplysninger, og at tv-overvågning efter omstændighederne kan berøre mange mennesker, som færdes de steder, hvor der kan blive foretaget tv-overvågning.

På den baggrund er Justitsministeriet enig med udvalget i, at Datatilsynet bør have kompetence til at beslutte at foretage en konkret inspektion i relation til enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Det foreslås i overensstemmelse med det anførte at ændre persondatalovens § 62, stk. 3, med henblik på at sikre, at Datatilsynet af egen drift eller efter henvendelse fra en borger uanmeldt og uden retskendelse også kan få adgang til lokaler, hvor behandlingen af de pågældende personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning foretages for en privat dataansvarlig.

Som anført af tv-overvågningsudvalget bør det i praksis overlades til Datatilsynet at afgøre, i hvilket omfang der skal gennemføres inspektioner i forbindelse med tv-overvågning i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Det bør endvidere overlades til Datatilsynet at vurdere, hvorvidt inspektioner på dette område mest hensigtsmæssigt foretages uanmeldt, eller – som det er tilfældet for langt de fleste af de inspektioner, som tilsynet gennemfører i dag – efter varsling af den pågældende virksomhed mv. Fordelen ved at varsle om inspektionen er, at de relevante medarbejdere hos den dataansvarlige kan være til stede. Det bemærkes herved, at Datatilsynets inspektioner typisk tager udgangspunkt i en samtale med de relevante medarbejdere hos den dataansvarlige, herunder om iværksatte sikkerhedsforanstaltninger, arbejdsrutiner mv. Endvidere besigtiges relevante lokaler, og der foretages opslag i og udtræk fra de pågældende edb-systemer og opslag i eventuelle manuelle registre. Herudover har inspektionerne til formål at give Datatilsynet en mulighed for at vejlede og komme i dialog med den pågældende dataansvarlige om relevante databeskyttelsesretlige forhold.

Der henvises om den foreslåede bestemmelse til forslaget § 2, nr. 5 (persondatalovens § 62, stk. 3).

7.6. Økonomisk godtgørelse

7.6.1. Udvalgets overvejelser og forslag

3 af udvalgets medlemmer finder, at en udvidet adgang til tv-overvågning aktualiserer behovet for at indføre en bestemmelse i persondataloven, hvorefter der kan tilkendes personer økonomisk godtgørelse ved en dataansvarligs tilsidesættelse af lovens beskyttelseshensyn.

Disse medlemmer har i den forbindelse bl.a. anført, at den, der føler sig krænket i anledning af en konkret tv-overvågning, typisk ikke vil have lidt et økonomisk tab. Den eneste mulighed efter gældende ret er derfor tortgodtgørelse efter den almindelige bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26. Denne bestemmelse opfylder efter disse medlemmers opfattelse ikke behovet for tilkendelse af godtgørelse.

De øvrige medlemmer af udvalget har ikke udtalt sig om spørgsmålet.

Der henvises til betænkningens side 141-142.

7.6.2. Justitsministeriets overvejelser

Efter persondatalovens § 69, der bygger på databeskyttelsesdirektivets artikel 23, gælder der et såkaldt præsumptionsansvar for den dataansvarlige. Det påhviler herefter en dataansvarlig at erstatte skade, der forvoldes ved behandling af personoplysninger i strid med persondatalovens bestemmelser, medmindre den dataansvarlige kan godtgøre, at skaden ikke kunne have været afværget ved den agtpågivenhed og omhu, der må kræves i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Godtgørelse for krænkelse af lovens regler om beskyttelse af den registreredes personlige integritet, der ikke har medført et formuetab, falder uden for persondatalovens § 69. I stedet må et sådant krav i givet fald gøres gældende efter den almindelige regel om godtgørelse i erstatningsansvarslovens § 26. Det fremgår af denne bestemmelse, at den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, skal betale forurettede godtgørelse for tort.

Det følger af retspraksis, at uberettiget anvendelse af tv-overvågningsoptagelser efter en konkret vurdering kan udløse godtgørelse for tort, jf. herved en afgørelse fra Vestre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 2334 ff.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at dansk rets almindelige bestemmelse om godtgørelse for tort i erstatningsansvarslovens § 26 udgør et tilstrækkeligt værn for den, der anser sin personlige integritet krænket ved en dataansvarligs tilsidesættelse af persondatalovens beskyttelseshensyn. Der foreslås derfor ikke indsat en særlig bestemmelse om godtgørelse for tort i persondataloven.

7.7. Straf

7.7.1. Udvalgets overvejelser og forslag

Tv-overvågningsudvalget foreslår, at der ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, der udføres for private, kan pålægges straf for overtrædelse af de bestemmelser, som udvalget foreslår indsat i persondataloven om opbevaring, videregivelse og oplysningspligt ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning (dvs. de foreslåede bestemmelser i persondatalovens §§ 26 a og 26 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 3).

Der henvises til betænkningens side 192.

7.7.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 7.2.2. foreslås der indført særlige bestemmelser for sletning og videregiv-

velse af billed- og lydoptagelser, der foretages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Justitsministeriet finder ligesom tv-overvågningsudvalget, at overtrædelse af de foreslåede bestemmelser, som har til formål at sikre mod misbrug af de ved tv-overvågning tilvejebragte personoplysninger, bør kunne medføre straf. Justitsministeriet kan derfor tiltræde udvalgets forslag.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 6 (persondatalovens § 70, stk. 1, nr. 1).

For så vidt angår udvalgets forslag om at indsætte en bestemmelse om straf for overtrædelse af den foreslåede (ny) bestemmelse i persondatalovens § 26 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, skal Justitsministeriet bemærke, at denne bestemmelse alene fastslår, at de gældende bestemmelser i persondatalovens §§ 29 og 30 om oplysningspligt finder anvendelse uanset en eventuel skiltning i medfør af tv-overvågningslovens regler. Overtrædelse af den oplysningspligt, som følger af persondatalovens § 29, stk. 1, er allerede straffebelagt i persondatalovens § 70, stk. 1, nr. 1. Der er efter Justitsministeriets opfattelse derfor ikke behov for en særskilt, ny bestemmelse om straf for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i persondatalovens § 26 b.

7.8. Information mv.

7.8.1. Udvalgets overvejelser og forslag

En gennemførelse af udvalgets forslag vil medføre dels en udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning, dels nye persondataretlige regler om behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Tv-overvågningsudvalget tillægger det betydelig vægt, at der afsættes de fornødne ressourcer til at informere om de nye regler, f.eks. i pjeceform.

Der henvises til betænkningens side 159.

7.8.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med tv-overvågningsudvalget i, at de ændringer i tv-overvågningsloven og persondataloven, som der med dette lovforslag lægges op til, i givet fald kan give anledning til særligt at informere om de regler, som skal iagttages i forbindelse med tv-overvågning, herunder om samspillet mellem bl.a. tv-overvågningslovens og persondatalovens regler.

Justitsministeriet vil derfor tage initiativ til i samarbejde med Datatilsynet at udarbejde en pjece om tv-overvågning. Udarbejdelsen vil blive iværksat umiddelbart efter lovforslagets vedtagelse med henblik på,

at pjecen hurtigst muligt efter lovens ikrafttræden kan gøres tilgængelig bl.a. på Justitsministeriets og Datatilsynets hjemmesider.

8. Konsekvensændring af persondatalovens § 6, stk. 2, og § 36, stk. 3

Det følger af den gældende bestemmelse i persondatalovens § 6, stk. 2, at en virksomhed ikke må videregive oplysninger om en forbruger til en anden virksomhed til brug ved markedsføring eller anvende oplysningerne på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed, medmindre forbrugeren har givet sit udtrykkelige samtykke. Et samtykke skal efter ordlyden af persondatalovens § 6, stk. 2, indhentes i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 6 a.

Af den gældende bestemmelse i persondatalovens § 36, stk. 3, følger det, at henvendelse til en forbruger efter stk. 2 i øvrigt skal ske i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 6 a og regler udstedt i medfør af markedsføringslovens § 6 a, stk. 6.

Markedsføringslovens § 6 a blev imidlertid ophævet ved lov nr. 1389 af 21. december 2005, idet indholdet af bestemmelsen i § 6 a blev videreført i markedsføringslovens § 6. Som konsekvensændring foreslås det derfor at ændre ordlyden af persondatalovens

§ 6, stk. 2, og § 36, stk. 3, således at der i disse bestemmelser henvises til markedsføringslovens § 6.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2 og 4 (persondatalovens § 6, stk. 2, 2.pkt., og § 36, stk. 3).

9. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Med lovforslaget udvides adgangen til at foretage tv-overvågning. Lovforslaget indebærer, at enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning bliver omfattet af persondataloven, og at Datatilsynets tilsynsbeføjelser udvides. På den baggrund og med henblik på en styrkelse af retsbeskyttelsen i øvrigt ved behandling af personoplysninger tilføres Datatilsynet med lovforslaget en merbevilling på 3 mio. kr. årligt. Lovforslaget skønnes i øvrigt ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Med lovforslaget øges Datatilsynets bevillinger med 3 mio. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

10. Hørte myndigheder mv.

Tv-overvågningsudvalgets *betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning* har været sendt i høring hos:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Ålborg, Præsi-

denten for Retten i Roskilde, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Datatilsynet, Institut for

Menneskerettigheder, Det Kriminalpræventive Råd, Kommunernes Landsforening, Forbrugerrådet, Dansk Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Finansforbundet, Finansrådet, HK/Danmark, HTSI Erhvervsorganisationen, Dansk Handel og Service og HTS-A Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I lovforslagets bilag 1 er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de nugældende bestemmelser.

Til § 1

Til nr. 1 (tv-overvågningslovens titel)

Bestemmelsen indebærer, at tv-overvågningslovens titel ændres fra »lov om forbud mod tv-overvågning m.v.« til »lov om tv-overvågning«.

Der henvises til pkt. 6.1.1. og 6.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 2, nr. 3, litra a og b)

Ifølge bestemmelsen i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, gælder der som udgangspunkt et forbud mod privates tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Der er imidlertid gjort en række undtagelser til dette generelle forbud i lovens § 2. Således er tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, hvorfra der drives erhvervsvirksomhed, undtaget fra forbudet, hvis overvågningen foretages af den, som har rådighed over området, jf. lovens § 2, nr. 1. Det samme gælder tv-overvågning af pengeautomater, vekselautomater og pengetransportbiler, hvis overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, og overvågningen er indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet, jf. lovens § 2, nr. 2. Desuden er tv-overvågning, der ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, undtaget fra forbudet, når den foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende, jf. lovens § 2, nr. 3.

Med den foreslåede nye bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, nr. 3, litra a, kan pengeinstitutvirksomheder, spillekationer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, foretage tv-overvågning med optagelse af billeder af egne indgange og facader.

Det område, der kan tv-overvåges i medfør af den foreslåede bestemmelse, svarer i vidt omfang til det område, der i dag kan tv-overvåges *uden billedoptagelse* efter den gældende bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, nr. 3.

Anvendelsesområdet for den foreslåede bestemmelse er imidlertid snævrere, idet der ikke vil kunne foretages tv-overvågning med billedoptagelse af egne indhegninger.

Udtrykket »pengeinstitutvirksomhed« omfatter banker, vekselkontorer og posthuse, der fungerer som ekspeditionssted for pengeinstitutter i relation til samme type virksomhed.

Udtrykket »spillekasinoer« omfatter virksomheder, der udøver kasinodrift i medfør af kasinoloven, jf. lov bekendtgørelse nr. 861 af 10. oktober 1994, som senest ændret ved lov nr. 538 af 8. juni 2006.

Udtrykket »hotel- og restaurationsvirksomheder« omfatter enhver, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed enten ved servering af spise- og drikkevarer eller ved modtagelse af overnattende gæster med mulighed for servering, jf. § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, i restaurationsloven, jf. lov bekendtgørelse nr. 786 af 9. august 2005, som senest ændret ved lov nr. 538 af 8. juni 2006.

Udtrykket »butik« afgrænses som udgangspunkt på samme måde som i lov om detailsalg fra butikker mv., jf. herved lov nr. 606 af 24. juni 2005. Omfattet er således butikker, hvorfra der sker salg af varer til forbrugere fra et fast forretningssted, hvorimod f.eks. boder og stadepladser ikke er omfattet. Omfattet af udtrykket »butik« er også faste forretningssteder, hvor der udøves udlejningsvirksomhed, salg af billetter, spil om penge i forbindelse med gevinstgivende spilleautomater, totalisatorvirksomhed eller tips- og lottovirksomhed mv. over for private, uanset at sådanne forretningssteder ikke omfattes af lov om detailsalg fra butikker mv.

Bestemmelsen omfatter i overensstemmelse med tv-overvågningslovens almindelige afgrænsning kun de nævnte virksomheder, når de er drevet af private. Uden for bestemmelsens anvendelsesområde falder således offentligt drevne virksomheder.

Efter den foreslåede nye bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, nr. 3, litra b, kan pengeinstitutvirksomheder, spillekationer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, endvidere foretage tv-overvågning med optagelse af billeder af arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Ved fastlæggelsen af, hvad der nærmere skal forstås ved arealer, der naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne

indgange, må der lægges vægt på, om der er tale om arealer, som i forhold til forretningsstedets indgange er placeret således, at arealerne naturligt anvendes eller kan anvendes ved rekognoscering og anden forberedelse af kriminalitet rettet mod forretningsstedet (f.eks. ved en bankrøvers forudgående iagttagelser af en bank), ved selve udførelsen af en kriminel handling med særlig tilknytning til forretningsstedet (f.eks. ved vold foran indgangen til en restauration eller et diskotek) eller ved den umiddelbare flugt mv. efter begået kriminalitet (f.eks. ved, at en indbrudstyvs eller røvers flugtbil holder på en parkeringsplads umiddelbart uden for forretningsstedet).

I hvilken udstrækning arealer uden for et forretningssted vil være omfattet af det netop anførte må afhænge af de lokale forhold. Det er dog som også anført af udvalget klart, at der i sagens natur skal være tale om arealer, der ligger tæt på egne indgange mv.

I den forbindelse forudsættes det, at der ved bestemmelsens anvendelse i almindelighed kan gås ud fra, at fortovsarealer og andre tilsvarende gangarealer uden for det pågældende forretningsstedets indgange, herunder bagindgange, og facader vil være omfattet. Hvis forretningsstedet ligger ud til en gågade, må gågade-arealet foran forretningsstedet i almindelighed kunne anses for omfattet.

Hvis forretningsstedet ligger ud til en åben plads (et butikstov eller lignende), kan den del af pladsen, der ligger inden for en kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader, være omfattet. Den præcise afgrænsning må som anført bero på de konkrete forhold, men det forudsættes, at der i almindelighed vil være tale om et område, der højst kan strække sig ca. 10-15 meter fra forretningsstedets indgange og facader. I tilfælde, hvor forretningsstedet ligger umiddelbart ud til en parkeringsplads, forudsættes det på tilsvarende måde, at arealet kan omfatte et område inden for en kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader. Det gælder, hvad enten der er tale om et særligt indrettet parkeringsområde eller om, at der f.eks. kan ske parkering i kanten af en vej foran forretningsstedet.

Kravet om arealernes direkte tilknytning til forretningsstedet vil i almindelighed ikke være opfyldt, når det drejer sig om fortovsarealer mv., der i forhold til det pågældende forretningsstedets egne indgange og facader ligger på modsatte side af en vej eller gågade. Afhængigt af de konkrete forhold vil fortovsarealer og lignende, der ligger foran naboejendomme, kunne være omfattet, idet kravet om, at arealerne skal ligge i direkte tilknytning til egne indgange og facader, dog i almindelighed vil medføre, at der alene kan være tale

om fortovsarealer mv. i få meters afstand fra egne indgange og facader.

For at kunne tv-overvåge arealer af den anførte karakter er det efter den foreslåede bestemmelse en betingelse, at det er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det indebærer, at den erhvervsdrivende må foretage en konkret vurdering af, hvorvidt et hensyn til at forebygge og opklare kriminalitet gør det klart nødvendigt at foretage tv-overvågning af de arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Afgørende vil således være, om det hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, der begrunder den omtalte adgang til at tv-overvåge egne indgange og facader, gør det klart nødvendigt også at foretage tv-overvågning af direkte tilknyttede arealer.

Det anførte betyder eksempelvis, at pengeinstitutter vil få adgang til at tv-overvåge fortovsarealer mv., idet det er en almindelig erfaring, at arealer, der ligger i direkte tilknytning til et pengeinstitut, ofte anvendes til rekognoscering forud for røverier, og at en røvers maskering/afmaskering kan foregå ude på f.eks. fortovet (og ikke i indgangen til eller inden for i pengeinstituttets lokaler).

I en række andre tilfælde end det nævnte eksempel med pengeinstitutter vil det kunne bero på nærmere erfaringer for kriminalitet rettet mod lokale områder eller bestemte brancher mv., om hensynet til kriminalitetsbekæmpelse gør det klart nødvendigt også at tv-overvåge arealer, der ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Forslaget om tv-overvågning af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader, når det er klart nødvendigt med henblik på kriminalitetsbekæmpelse, indebærer, at der efter den foreslåede bestemmelse ikke kan foretages tv-overvågning f.eks. med henblik på at opgøre antallet af dagligt forbipasserende eller af andre grunde, der ikke vedrører kriminalitetsbekæmpelse.

Det må som nævnt i sidste ende bero på en konkret vurdering af de lokale forhold, i hvilken udstrækning de omtalte betingelser for tv-overvågning af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader kan anses for opfyldt. Den foreslåede bestemmelse indeholder således ikke nogen fuldstændig præcis afgrænsning ved angivelse af en absolut grænse i form af f.eks. et bestemt antal meter. Imidlertid er det som omtalt klart, at der skal være tale om arealer, der ligger tæt på egne indgange mv., og at tv-overvågningen skal ske på baggrund af en vurdering af, om det hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, der begrunder adgangen til at tv-overvåge egne indgange og facader,

gør det klart nødvendigt også at foretage tv-overvågning af direkte tilknyttede arealer.

Den billedoptagelse, der kan ske i medfør af de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 2, kan ske på digitale medier, videobånd, film el.lign.

Det gældende krav om skiltning mv. i tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, vil også omfatte tv-overvågning med billedoptagelse i medfør af de foreslåede bestemmelser. I det omfang, der ikke kun foretages tv-overvågning med billedoptagelse af egen indgang og facade, men også af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, skal dette fremgå af den skiltning mv., der foretages.

De butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer samt hotel- og restaurationsvirksomheder, der foretager tv-overvågning i medfør af de foreslåede bestemmelser, må ikke udveksle optagelser indbyrdes. Dette følger af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 2, nr. 3 (den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 a, stk. 1), hvorefter videregivelse af billed- og lydoptagelser, der foretages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kun må videregives i de i bestemmelsen angivne tilfælde. En videregivelse vil i øvrigt efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 264 d om uberettiget videregivelse af bl.a. billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddrages offentligheden.

Den gældende bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, nr. 3, hvorefter tv-overvågning uden optagelse af billeder på videobånd, film el.lign. kan foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegning el.lign., og som ikke foreslås ændret, bliver herefter § 2, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.1.1. og 6.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 3, stk. 2)

Den foreslåede ændring har alene karakter af en konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 2. Ændringen indebærer, at den skiltningspligt mv., der følger af tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, som hidtil ikke omfatter tv-overvågning af pengetransportbiler og tv-overvågning uden billedoptagelse af egne indgange og facader mv.

Til nr. 4 (§§ 4 a og 4 b)

Det følger af tv-overvågningslovens § 4 a, at politimesteren (Politidirektøren) kan henstille, at offentlige myndigheder eller private foretager tv-overvågning i

overensstemmelse med gældende lovgivning. Politimesteren (Politidirektøren) kan endvidere meddele offentlige myndigheder eller private, som foretager eller planlægger at iværksætte tv-overvågning efter gældende lovgivning, pålæg med hensyn til kvaliteten af optagelser af billeder på videobånd, film el.lign. samt med hensyn til opbevaringen af sådanne optagelser, jf. lovens § 4 b.

Ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (Politi- og domstolsreform) blev retsplejeloven ændret bl.a. således, at retsplejelovens kapitel 11 om politimyndigheden blev nyaffattet. Landet blev i den forbindelse inddelt i 12 politikredse (i stedet for 54), hvis chefer fremover betegnes politidirektør (i stedet for politimester), jf. retsplejelovens § 110, stk. 1 og 2.

Der er alene tale om en konsekvensændring i tv-overvågningsloven som følge af, at cheferne for politikredsene fremover betegnes politidirektør. Der tilsigtes således ikke ændringer i anvendelsesområdet for tv-overvågningslovens §§ 4 a og 4 b.

Til nr. 5 (§ 6 a)

Bestemmelsen medfører en forpligtelse for Justitsministeriet til i folketingsåret 2010-11 at afgive en beretning til Folketinget om erfaringerne med den nye bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises til pkt. 6.4.1. og 6.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 1, stk. 7)

Privates og offentlige myndigheders tv-overvågning med *digitalt* udstyr anses efter gældende ret for omfattet af persondataloven, hvis der ved tv-overvågningen sker en behandling af personoplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. persondatalovens § 1, stk. 1. Tv-overvågning med analogt udstyr anses ikke for en elektronisk behandling af personoplysninger. Det medfører, at offentlige myndigheders analoge tv-overvågning falder uden for loven, mens privates tv-overvågning med *analogt* udstyr omfattes af loven, jf. lovens § 1, stk. 2 (anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private), i det omfang optagelserne opbevares systematisk.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 2, nr. 1, indebærer, at persondataloven kommer til at omfatte enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, der foretages for en offentlig myndighed eller for en privat dataansvarlig, uanset om databehandlingen sker elektronisk, og uanset om

oplysningerne skal indgå i et register eller gøres til genstand for anden ikke-elektronisk behandling.

Ved udtrykket »tv-overvågning« skal der i overensstemmelse med definitionen i tv-overvågningslovens § 1, stk. 2, forstås vedvarende eller regelmæssigt gentaget personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende kamera, fotografiapparat eller lignende apparat.

Den foreslåede bestemmelse medfører bl.a., at de grundlæggende principper, som er indeholdt i persondatalovens § 5 om god databehandlingsskik, saglighed og proportionalitet mv., skal være opfyldt. Det forudsættes i den forbindelse, at en tv-overvågning, der sker i overensstemmelse med tv-overvågningslovens regler, har et udtrykkeligt angivet og sagligt formål, jf. persondatalovens § 5, stk. 2, og at overvågningen ikke er i strid med kravet om proportionalitet i lovens § 5, stk. 3.

Endvidere skal betingelserne i persondatalovens §§ 6-8 være opfyldt. Det forudsættes i den forbindelse, at den behandling af almindelige personoplysninger, som en tv-overvågning, der foretages i overensstemmelse med tv-overvågningslovens regler, er forbundet med, har hjemmel i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 6 og 7 (offentlige myndigheder) og § 6, stk. 1, nr. 7 (private virksomheder mv.). I de tilfælde, hvor tv-overvågningen afslører strafbare forhold, skal persondatabehandlingen have hjemmel i § 8, stk. 1-3 (offentlige myndigheder), § 8, stk. 4 og 5 (private virksomheder mv.) eller § 8, stk. 6, jf. § 7, stk. 2, nr. 4 (omfatter både offentlige myndigheder og private virksomheder mv.).

Det er den dataansvarlige, som skal vurdere, om betingelserne i lovens §§ 6-8 for at behandle oplysningerne er opfyldt, herunder om hensynet til de interesser, der begrunder behandlingen, konkret overstiger den berørte persons interesse i, at oplysningerne ikke behandles. Vurderingen vil kunne efterprøves af Datatilsynet, jf. persondatalovens § 55, stk. 1, og § 67.

Den foreslåede bestemmelse medfører endvidere, at den, der behandler personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, vil være undergivet bestemmelserne i persondatalovens §§ 41 og 42 om fortrolighed og datasikkerhed. Disse bestemmelser medfører bl.a., at den dataansvarlige skal iværksætte de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

Om de foreslåede særregler for sletning og videregivelse af billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyg-

gende øjemed, jf. lovforslagets § 2, nr. 3 (den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 a, stk. 1 og 2), henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser nedenfor.

De undtagelser fra lovens anvendelsesområde, som følger af den gældende bestemmelse i persondatalovens § 2, vil også gælde for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Heraf følger bl.a., at loven ikke gælder i tilfælde, hvor der i forbindelse med en tv-overvågning sker behandling af personoplysninger for politiets eller forsvarrets efterretningstjenester, jf. lovens § 2, stk. 11.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7.1.1. og 7.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2, nr. 2 (§ 6, stk. 2, 2. pkt.)

Det følger af den gældende bestemmelse i persondatalovens § 6, stk. 2, at en virksomhed ikke må videregive oplysninger om en forbruger til en anden virksomhed til brug ved markedsføring eller anvende oplysningerne på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed, medmindre forbrugeren har givet sit udtrykkelige samtykke. Et samtykke skal efter ordlyden af persondatalovens § 6, stk. 2, indhentes i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 6 a.

Markedsføringslovens § 6 a blev imidlertid ophævet ved lov nr. 1389 af 21. december 2005, idet indholdet af reglen i § 6 a blev videreført i markedsføringslovens § 6.

Der er alene tale om en konsekvensændring i persondataloven som følge af den ændring, der er foretaget i markedsføringsloven ved den nævnte lov. Der tilsigtes således ikke ændringer i bestemmelsens anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2, nr. 3 (§§ 26 a-26 c)

Til kapitel 6 a

Tv-overvågning

Det foreslås, at der indsættes et nyt kapitel 6 a i persondataloven om tv-overvågning (§§ 26 a-26 c). Kapitellet indeholder forskellige særregler om videregivelse, sletning, oplysningspligt mv., der har til formål at sikre mod misbrug af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning.

Til § 26 a

Efter den gældende bestemmelse i persondatalovens § 8, stk. 2, kan følsomme oplysninger om bl.a.

F. t. I. vedr. forbud mod tv-overvågning m.v.

strafbare forhold, der behandles for den *offentlige forvaltning*, videregives, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke (stk. 2, nr. 1), videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse (stk. 2, nr. 2), videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe (stk. 2, nr. 3), eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige (stk. 2, nr. 4).

Videregivelse af følsomme oplysninger om bl.a. strafbare forhold, som behandles for *private* dataansvarlige, kan ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke, eller videregivelse sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, jf. lovens § 8, stk. 5.

Med den foreslåede bestemmelse i persondatalovens § 26 a, stk. 1, fraviges de gældende regler om videregivelse for så vidt angår videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Med bestemmelsen sættes der snævre grænser for videregivelse af personoplysninger, der hidrører fra denne form for tv-overvågning. Efter den foreslåede bestemmelse vil videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, således kun kunne ske i følgende tre tilfælde:

Efter nr. 1 kan videregivelse ske, hvis der foreligger samtykke fra den berørte person (den registrerede). Dette svarer til, hvad der gælder for videregivelse af oplysninger om strafbare forhold efter de gældende bestemmelser i persondatalovens § 8, stk. 2 (offentlige myndigheder), og § 8, stk. 5 (private). Efter nr. 2 kan videregivelse endvidere ske, hvis den følger af lov. Endelig kan videregivelse efter nr. 3 desuden ske til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed (dvs. videregivelse med henblik på, at de pågældende personoplysninger kan indgå i en politimæssig efterforskning).

Samtykkereglen i nr. 1 indebærer, at der skal indhentes samtykke fra samtlige de personer, der er på optagelsen. I tilfælde, hvor der er flere personer på optagelsen, skal der således foreligge samtykke fra dem alle. I modsat fald må den dataansvarlige enten indskrænke videregivelsen til den del af optagelsen, hvor de personer, som har givet samtykke, er, eller foretage

anonymisering af den eller de personer, fra hvem det ikke har været muligt at opnå samtykke (f.eks. ved billedbeskæring).

For pengeinstitutvirksomheders vedkommende forudsættes det, at bestemmelsen om tavshedspligt i § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed ikke er til hinder for en sådan videregivelse. Det vil dermed ikke være uberettiget, at en pengeinstitutvirksomhed videregiver sådanne oplysninger til politiet.

Det er i øvrigt forudsat, at videregivelse af billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, som hidtil kan ske til videnskabelige eller statistiske formål efter bestemmelsen herom i persondatalovens § 10, der ikke foreslås ændret, jf. betænkningens side 189. I den forbindelse er det også forudsat, at behandling i videnskabeligt eller statistisk øjemed i samme omfang som hidtil vil kræve Datatilsynets tilladelse.

Med de foreslåede nye bestemmelser i persondatalovens § 26 a, stk. 2 og 3, fraviges med hensyn til billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, den almindelige regel i persondatalovens § 5, stk. 5, hvorefter indsamlede oplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles.

Er der til tale om billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der ikke er optaget i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed (f.eks. i tilfælde, hvor tv-overvågningen er sket som led i overvågningen af maskiner eller andre tekniske installationer), vil den gældende bestemmelse i persondatalovens § 5, stk. 5, som hidtil regulerer, hvor længe de pågældende optagelser kan opbevares.

Det følger af den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 a, stk. 2, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, skal slettes senest 30 dage efter optagelsen. Den foreslåede 30 dages frist skal ses bl.a. i lyset af, at det for efterforskningen af visse former for kriminalitet i praksis kan være nødvendigt at have adgang til optagelser foretaget en vis kortere periode forud for selve det tidspunkt, hvor kriminaliteten er begået. F.eks. gælder det med hensyn til tilfælde, hvor en røver i perioden forud for røveriet har foretaget rekognoscering på stedet.

Bestemmelsen giver som anført i alle tilfælde ret til opbevaring af optagelser i 30 dage, men samtidig tilsiger almindelige databeskyttelseshensyn naturligvis,

at der sker sletning på et tidligere tidspunkt, hvis vedkommende dataansvarlige mener, at der ikke er behov for yderligere opbevaring.

Det skal understreges, at den foreslåede bestemmelse kun omfatter billed- og lydoptagelser. Bestemmelsen er derfor ikke til hinder for, at den dataansvarlige opbevarer andre oplysninger end billed- og lydoptagelser, f.eks. skriftlige notater om optagelsen, i et længere tidsrum. For sådanne oplysningers vedkommende vil persondatalovens almindelige sletningsregel i § 5, stk. 5, finde anvendelse.

Den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 a, stk. 3, indeholder en undtagelse fra reglen i stk. 2 om, at sletning skal ske senest 30 dage efter optagelsen. Ifølge den foreslåede bestemmelse kan opbevaring af de pågældende optagelser således ske ud over den i stk. 2 indeholdte frist, hvis opbevaringen er nødvendig for den dataansvarliges behandling af en konkret tvist, f.eks. en sag om bortvisning af en medarbejder.

Bestemmelsen giver adgang til at opbevare oplysninger om den, som tvisten vedrører, men derimod ikke til opbevaring af optagelser af andre personer, som ikke har relation til den pågældende tvist. Opbevaring af såkaldt »overskudsinformation« skal den dataansvarlige undgå ved i videst muligt omfang at anonymisere de pågældende oplysninger.

Beslutter en dataansvarlig at opbevare optagelser i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 26 a, stk. 3, skal den, som tvisten vedrører, underrettes om det snarest muligt og inden udløb af 30 dages fristen. Frem sættes der anmodning herom, skal vedkommende desuden have udleveret en kopi af optagelsen. Den kopi, som udleveres, forudsættes forinden anonymiseret i det ovenfor nævnte omfang.

Den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 a regulerer ikke spørgsmålet om, i hvilket omfang der kan foretages tv-overvågning med billed- og lydoptagelse. Som hidtil reguleres privates adgang til at foretage tv-overvågning med billedoptagelse i tv-overvågningsloven (for så vidt angår steder, hvortil der er almindelig adgang mv.) og straffeloven (for så vidt angår tv-overvågning af ikke frit tilgængelige steder), jf. pkt. 3.1. og 3.3. ovenfor. Spørgsmålet om adgangen til at foretage lydoptagelse er ikke reguleret i tv-overvågningsloven, men i straffeloven, der i lovens § 263, stk. 1, nr. 3, indeholder et forbud mod ved hjælp af et apparat uberettiget hemmeligt at aflytte eller optage udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i lukket møde, som vedkommende ikke selv deltager

i, eller hvortil vedkommende uberettiget har skaffet sig adgang.

Det bemærkes i øvrigt, at de foreslåede bestemmelser om videregivelse og sletning vedrører den dataansvarlige, dvs. den, som efter persondatalovens almindelige regler er dataansvarlig for at optage de pågældende billed- og lydoptagelser med personoplysninger. Øvrige spørgsmål om sletning og videregivelse af optagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning, reguleres bl.a. af persondatalovens almindelige regler, herunder lovens §§ 6-8. I praksis indebærer det bl.a., at optagelser, der i overensstemmelse med forslaget måtte være videregivet af en erhvervsdrivende til politiet til brug for opklaringen af kriminalitet, kan opbevares hos politiet efter de for politiet gældende regler, jf. også betænkningens side 189.

Der henvises til pkt. 7.2.1. og 7.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26 b

Det følger af tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, og § 3 a, stk. 1, at private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal give oplysning herom. Undtaget fra denne oplysningspligt er dog tv-overvågning af pengetransportbiler og tv-overvågning uden billedoptagelse som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende, jf. lovens § 3, stk. 2. Undtaget er endvidere tv-overvågning, som forestås af politiet eller kriminalforsorgen, eller tv-overvågning som foretages med henblik på beskyttelse af militære anlæg, jf. lovens § 3 a, stk. 2.

Også persondataloven indeholder regler om den registreredes ret til information om, at der indsamles oplysninger om den pågældende, jf. lovens §§ 28-29. Dette gælder dog ikke, hvis (1) den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne, (2) registreringen eller videregivelsen er udtrykkeligt fastsat ved lov, eller (3) underretning af den registrerede viser sig umulig eller uforholdsmæssigt vanskelig, jf. lovens § 29, stk. 2 og 3. Oplysningspligten kan endvidere begrænses i medfør af persondatalovens § 30, hvis det er nødvendigt af hensyn til bl.a. statens sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed, forebyggelse og efterforskning af straffesager, beskyttelse af den registreredes interesser eller andres rettigheder og frihedsrettigheder mv.

Med den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 b præciseres det, at persondatalovens §§

29 og 30 gælder, selv om der oplyses om overvågningen i medfør af tv-overvågningslovens regler.

Privates og offentlige myndigheders tv-overvågning af steder, der benyttes til almindelig færdsel, vil som altovervejende hovedregel være undtaget fra den oplysningspligt over for de registrerede personer, som følger af persondatalovens § 29, stk. 1. Det skyldes, at en sådan pligt i praksis normalt ville være umulig eller uforholdsmæssig vanskelig at opfylde, jf. § 29, stk. 3. De personer, der færdes på det tv-overvågede område, vil imidlertid som følge af den skiltning mv., som sker i medfør af tv-overvågningslovens §§ 3 og 3 a, blive gjort bekendt med tv-overvågningen.

For så vidt angår tv-overvågning af andre områder, f.eks. tv-overvågning af arbejdspladser, indebærer den foreslåede bestemmelse, at der – ud over den skiltning mv., som følger af tv-overvågningslovens §§ 3 og 3 a – også skal gives oplysning efter persondatalovens regler, dvs. som udgangspunkt en meddelelse til hver enkelt ansat om tv-overvågningen. Meddelelsen skal indeholde de oplysninger, som følger af lovens § 29, stk. 1. Meddelelse om overvågningen skal endvidere gives, inden denne påbegyndes, jf. herved Datatilsynets gældende praksis om god databehandlingskik på tv-overvågningsområdet.

I andre tilfælde vil det i almindelighed være den dataansvarlige, der skal vurdere, om der er grundlag for at fravige den oplysningspligt, som følger af persondatalovens regler. Spørgsmålet kan forelægges Datatilsynet.

Der henvises i øvrigt til 7.3.1. og 7.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26 c

Persondataloven indeholder i kapitel 12-14 (§§ 43-52) regler om anmeldelse mv. af behandlinger til tilsynsmyndighederne (dvs. Datatilsynet eller Domstolsstyrelsen). Der sondres mellem anmeldelse af behandlinger, der foretages for den offentlige forvaltning (kapitel 12), anmeldelse af behandlinger, der foretages for en privat dataansvarlig (kapitel 13) og anmeldelse af behandlinger, der foretages for domstolene (kapitel 14).

For offentlige myndigheders tv-overvågning med digitalt udstyr medfører persondatalovens regler om anmeldelse mv., at behandlingen skal være anmeldt til Datatilsynet, hvis den sker for at forebygge og afsløre kriminelle aktiviteter. Datatilsynet fører tilsyn og har inspektionsadgang.

For så vidt angår privates tv-overvågning med digitalt udstyr følger det af § 2, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 534 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten

til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for en privat dataansvarlig, at der ikke er anmeldelsespligt (med krav om forudgående tilladelse fra Datatilsynet), medmindre der er tale om et edb-register. Datatilsynet har i hidtidig praksis antaget, at privates digitale tv-overvågning ikke er anmeldelsespligtig. For så vidt angår privates tv-overvågning med analogt udstyr, følger det af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, at der er anmeldelsespligt for ikke-elektronisk systematisk behandlinger, hvis der heri indgår behandlinger som nævnt i lovens § 50, stk. 1 (følsomme oplysninger). Datatilsynet har i hidtidig praksis antaget, at heller ikke privates analoge tv-overvågning er anmeldelsespligtig.

Det følger af den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 c, stk. 1, at der ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning ikke skal foretages anmeldelse til Datatilsynet eller Domstolsstyrelsen efter reglerne i § 43 (den offentlige forvaltning), § 48 (private dataansvarlige) og § 52 (domstolene).

Fritagelsen fra kravet om anmeldelse indebærer, at der heller ikke skal indhentes forudgående udtalelse fra Datatilsynet efter reglerne i § 45 (den offentlige forvaltning), tilladelse fra Datatilsynet efter reglerne i § 50 (private dataansvarlige) eller forudgående udtalelse fra Domstolsstyrelsen efter reglerne i § 52, jf. § 45 (domstolene).

Bestemmelsen i persondatalovens § 47 finder derimod også anvendelse på behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Det følger af denne bestemmelse, at der i tilfælde, hvor dataansvaret er henlagt til en underordnet myndighed, og hvor tilsynet ikke kan tiltræde udførelsen af en behandling, skal ske forelæggelse for vedkommende minister, der træffer afgørelse i sagen, jf. § 47, stk. 1. Det følger af denne bestemmelse endvidere, at der i tilfælde, hvor tilsynet ikke kan tiltræde udførelsen af en behandling, som foretages for en regional eller kommunal myndighed, skal ske forelæggelse for indenrigs- og sundhedsministeren, der træffer afgørelse i sagen, jf. § 47, stk. 2.

Det følger af den foreslåede nye bestemmelse i persondatalovens § 26 c, stk. 2, at den i stk. 1 indeholdte undtagelse fra anmeldelsespligten ikke medfører, at privates overførsler af bl.a. følsomme oplysninger til tredjelande kan ske uden tilladelse fra Datatilsynet. Uanset at behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er undtaget fra § 48, skal Datatilsynets tilladelse til overførsel af sådanne oplysninger til tredjelande i medfør af § 27, stk. 1, og stk. 3, nr. 2-4, således altid indhentes, hvis oplysningerne er

omfattet af § 50, stk. 1. Bestemmelsen har til formål at give Datatilsynet indseende med og mulighed for at gribe ind over for privates overførsler af bl.a. følsomme oplysninger til tredjelande.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7.5.1. og 7.5.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 (§ 36, stk.3)

Det følger af den gældende bestemmelse i persondatalovens § 36, stk. 3, at henvendelse til en forbruger efter stk. 2 i øvrigt skal ske i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 6 a og regler udstedt i medfør af markedsføringslovens § 6 a, stk. 6.

Markedsføringslovens § 6 a blev imidlertid ophævet ved lov nr. 1389 af 21. december 2005, idet indholdet af reglen i § 6 a blev videreført i markedsføringslovens § 6.

Der er alene tale om en konsekvensændring i persondataloven som følge af den ændring, der er foretaget i markedsføringsloven ved den nævnte lov. Der tilsigtes således ikke ændringer i bestemmelsens anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 62, stk. 3)

Det følger af de gældende bestemmelser i persondataloven, at Datatilsynet bl.a. har til opgave at føre tilsyn med lovens overholdelse, behandle klager fra registrerede personer samt afgive udtalelser og udstede tilladelser i forbindelse med anmeldelse af behandlinger til tilsynet, jf. lovens §§ 57-64. Tilsynet med behandling af oplysninger vedrørende domstolenes administrative forhold er dog henlagt til Domstolsstyrelsen, jf. lovens § 67.

Datatilsynet fører tilsyn med offentlige myndigheders digitale tv-overvågning, og Datatilsynet har i den forbindelse inspektionsadgang, ligesom registrerede personer kan klage til Datatilsynet. For så vidt angår privates digitale eller analoge tv-overvågning har Datatilsynet kun inspektionsadgang, i det omfang behandlingen er undergivet anmeldelsespligt. De registrerede personer har dog – uafhængigt af anmeldelsespligten – mulighed for at klage til Datatilsynet.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Datatilsynet tillægges inspektionskompetence over for private dataansvarliges behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, selv om denne behandling er undtaget fra anmeldelsespligt efter lovens § 48 (og dermed også er undtaget fra kravet om indhentelse af Datatilsynets tilladelse efter lovens § 50, stk. 1).

Der vil herefter gælde ens regler om inspektionskompetence i den private og offentlige sektor ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Der henvises til pkt. 7.5.1. og 7.5.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 70, stk. 1, nr. 1)

Efter den gældende bestemmelse i persondatalovens § 70, stk. 1, nr. 1, straffes, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, der i forbindelse med en behandling, som udføres for private, overtræder en række af de pligter, der påhviler vedkommende efter loven.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at den, der i forbindelse med behandlinger, der udføres for private, overtræder den foreslåede bestemmelse i lovens § 26 a om opbevaring og videregivelse af billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kan straffes på samme måde.

Det følger i øvrigt af persondatalovens § 70, stk. 5, at der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Der henvises til pkt. 7.7.1. og 7.7.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det følger af *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. dog *stk. 2* og *3*.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indebærer, at lovens § 2 – dvs. de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven – ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilliger.

Lov om forbud mod privates tv-overvågning m.v. er sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 155 af 21. marts 1988 med virkning fra den 1. april 1988. De ændringer af loven, der er foretaget ved lov nr. 1016 af 23. december 1998, lov nr. 939 af 20. december 1999 og lov nr. 257 af 8. maj 2002, er ikke sat i kraft for Færøerne.

Lov om forbud mod privates tv-overvågning m.v. er ikke sat i kraft for Grønland.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indebærer, at lovens § 3 – dvs. de foreslåede ændringer af persondataloven – ved kongelig anordning kan sættes i kraft for rigsmyndighedernes behandling af oplysninger på

Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Lovens § 3 kan ved kongelig anordning endvidere sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om forbud mod tv-overvågning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 788 af 12. august 2005, som ændret ved § 4 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

Lov om forbud mod tv-overvågning m.v.1. Lovens *titel* affattes således:**»Lov om tv-overvågning«.**

§ 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke:

- 1) Tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, på hvilke der drives erhvervsvirksomhed, såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over området.
- 2) Tv-overvågning af automater, hvor penge kan hæves (pengeautomater) eller kan veksles til anden valuta (vekselautomater), eller af køretøjer, der udelukkende anvendes til transport af penge (pengetransportbiler), såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, og såfremt overvågningen er indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbarhed nærhed af automaten eller køretøjet.
- 3) Tv-overvågning, der ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, når den foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende.

2. I § 2 indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

- »3) Tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detail salg, af
 - a) egne indgange og facader, samt

Gældende formulering

§ 3. Private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke tv-overvågning af pengetransportbiler i medfør af § 2, nr. 2, og i de i § 2, nr. 3, nævnte tilfælde.

§ 4 a. Politimesteren (Politidirektøren) kan henstille, at offentlige myndigheder eller private foretager tv-overvågning i overensstemmelse med gældende lovgivning.

§ 4 b. Politimesteren (Politidirektøren) kan meddele offentlige myndigheder eller private, som foretager eller planlægger at iværksætte tv-overvågning efter gældende lovgivning, pålæg med hensyn til kvaliteten af optagelser af billeder på videobånd, film el.lign. samt med hensyn til opbevaringen af sådanne optagelser.

§ 1. Loven gælder for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Lovforslaget

b) arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. I § 3, stk. 2, ændres »§ 2, nr. 3« til: »§ 2, nr. 4«.

4. I §§ 4 a og 4 b ændres »Politimesteren (Politidirektøren)« til: »Politidirektøren«.

5. Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. Justitsministeren afgiver i folketingsåret 2010-11 en beretning til Folketinget om erfaringerne med bestemmelsen i § 2, nr. 3.«

§ 2

I lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger, som ændret ved § 7 i lov nr. 280 af 25. april 2001 og § 6 i lov nr. 552 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Loven gælder tillige for anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden. Dette gælder dog ikke reglerne i lovens kapitel 8 og 9.

Stk. 3-6. (Udelades)

Stk. 6. Uden for de i stk. 4 nævnte tilfælde kan vedkommende minister bestemme, at lovens regler helt eller delvis skal finde anvendelse på behandling af oplysninger om virksomheder mv., som udføres for den offentlige forvaltning.

§ 6. Behandling af oplysninger må kun finde sted, hvis

1)-7) (Udelades)

Stk. 2. En virksomhed må ikke videregive oplysninger om en forbruger til en anden virksomhed til brug ved markedsføring eller anvende oplysningerne på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed, medmindre forbrugeren har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Et samtykke skal indhentes i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 6 a.

Stk. 2-4. (Udelades)

1. I § 1 indsættes som *stk. 7*:

»*Stk. 7.* Loven gælder for enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.«

2. I § 6, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »markedsføringslovens § 6 a« til: » markedsføringslovens § 6«.

3. Efter § 26 indsættes:

»Kapitel 6 a*Tv-overvågning*

§ 26 a. Billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, må kun videregives, hvis

Bilag til f. t. l. vedr. forbud mod tv-overvågning m.v.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke,
- 2) videregivelsen følger af lov, eller
- 3) videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Stk. 2. Optagelser som nævnt i stk. 1 skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 2, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist. Den dataansvarlige skal i så fald inden for den i stk. 2 angivne frist underrette den, som tvisten vedrører, og på anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

§ 26 b. Bestemmelserne i §§ 29 og 30 gælder uanset en eventuel skiltning i medfør af §§ 3 og 3 a i lov om tv-overvågning.

§ 26 c. Behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er undtaget fra §§ 43, 48 og 52 om anmeldelse til Datatilsynet eller Domstolsstyrelsen.

Stk. 2. Uanset at behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er undtaget fra § 48, skal Datatilsynets tilladelse til overførsel af sådanne oplysninger til tredjelande i medfør af § 27, stk. 1, og stk. 3, nr. 2-4, altid indhentes, hvis oplysningerne er omfattet af § 50, stk. 1.«

§ 36. Fremsætter en forbruger indsigelse herimod, må en virksomhed ikke videregive oplysninger om den pågældende til en anden virksomhed med henblik på markedsføring eller anvende oplysningerne på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. Henvendelse til forbrugeren efter stk. 2 skal i øvrigt ske i overensstemmelse med reglerne i markedsføringslovens § 6 a og regler udstedt i medfør af markedsføringslovens § 6 a, stk. 6.

4. I § 36, stk. 3, ændres »markedsføringslovens § 6 a« til: »markedsføringslovens § 6«, og »markedsføringslovens § 6 a, stk. 6« til: »markedsføringslovens § 6, stk. 7«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 62. Datatilsynet kan kræve enhver oplysning, der er af betydning for dets virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under lovens bestemmelser.

Stk. 2. Tilsynets medlemmer og personale har til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til alle lokaler, hvorfra en behandling, som foretages for den offentlige forvaltning, administreres, eller hvorfra der er adgang til de oplysninger, som behandles, samt til lokaler, hvor oplysningerne eller tekniske hjælpemidler opbevares eller anvendes.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder tilsvarende for behandlinger, som foretages for private dataansvarlige, i det omfang behandlingen er omfattet af § 50.

Stk. 4. (Udelades)

§ 70. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller hæfte den, der i forbindelse med en behandling, som udføres for private,

1) overtræder § 4, stk. 5, § 5, stk. 2-5, § 6, § 7, stk. 1, § 8, stk. 4, 5 og 7, § 9, stk. 2, § 10, stk. 2 og 3, 1. pkt., § 11, stk. 2 og 3, § 12, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., § 13, stk. 1, 1. pkt., §§ 20-25, § 26, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, § 27, stk. 1, § 28, stk. 1, § 29, stk. 1, § 31, §§ 33 og 34, § 35, stk. 2, §§ 36 og 37, § 39, stk. 1 og 3, § 41, stk. 1 og 3, § 42, § 48, § 50, stk. 1 og 2, § 51, § 53 eller § 54, stk. 2,

2)-6) (Udelades)

Stk. 2-5. (Udelades)

5. I § 62, *stk. 3*, indsættes efter »§ 50«: »eller foretages i forbindelse med tv-overvågning«.

6. I § 70, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 26, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3,«: »§ 26 a,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for rigsmyndighedernes behandling af oplysninger på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning endvidere sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Til lovforslag nr. L 162. Skriftlig fremsættelse (28. februar 2007)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning og styrkelse af retsbeskyttelsen ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning)

(Lovforslag nr. L 162).

Lovforslaget har til formål med henblik på kriminalitetsbekæmpelse at åbne mulighed for, at visse erhvervsdrivende kan foretage tv-overvågning med optagelse af billeder af egne indgange og facader samt efter omstændighederne af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader. Lovforslaget har endvidere til formål ved en ændring af persondataloven at sikre borgerne en styrket retsbeskyttelse ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Lovforslaget bygger på anbefalingerne i en betænkning fra Tv-overvågningsudvalget (*betænkning nr. 1483/2006*), der indeholder udvalgets forslag om en vis udvidelse af privates adgang til at foretage tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed på frit tilgængelige steder. Betænkningen indeholder endvidere udvalgets vurdering af samspejlet mellem de gældende regler om tv-overvågning i tv-overvågningsloven og persondataloven. Desuden indeholder betænkningen nogle overvejelser om, hvorvidt der bør tilvejebringes hjemmel til, at kommuner efter forelæggelse for politiet kan foretage tv-overvågning på frit tilgængelige steder i et generelt kriminalitetsforebyggende øjemed.

Lovforslaget indeholder følgende hovedelementer:

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i tv-overvågningsloven om, at pengeinstitutvirksom-

heder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, får mulighed for at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af egne indgange og facader. I dag er det kun muligt for private at tv-overvåge egne indgange og facader, hvis overvågningen ikke er forbundet med billedoptagelse.

Det foreslås endvidere, at den nævnte gruppe af erhvervsdrivende får mulighed for at foretage tv-overvågning med billedoptagelse af arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Heri ligger, at denne form for overvågning kun kan foretages, når hensynet til at sikre, at tv-overvågningen får den ønskede kriminalitetsbekæmpende effekt, gør det klart nødvendigt ikke alene at kunne tv-overvåge egne indgange og facader, men også visse tilknyttede arealer.

Der foreslås med henblik på at sikre borgerne en styrket retsbeskyttelse ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning indsat en bestemmelse i persondataloven, hvorefter loven gælder enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Forslaget indebærer bl.a., at behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning kun kan ske, i det omfang persondatalovens grundlæggende principper om god databehandlingsskik, saglighed og proportionalitet er opfyldt, samt at behandlingen teknisk og organisatorisk skal tilrettelægges således, at oplysninger ikke kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven. Eksempelvis vil der være tale om en behandling i strid med loven, hvis en erhvervsdrivende eller dennes ansatte gennemser

optagelser fra en tv-overvågning, uden at det har et sagligt formål.

Der foreslås endvidere indsat et nyt kapitel om tv-overvågning i persondataloven med forskellige særregler om sletning og videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Ifølge den foreslåede regel om videregivelse vil de pågældende optagelser kun kunne videregives, når (1) der foreligger udtrykkeligt samtykke hertil fra den berørte person (den registrerede), (2) videregivelsen følger af lov, eller (3) videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed (dvs. med henblik på, at oplysningerne kan indgå i en politimæssig efterforskning).

Ifølge den foreslåede regel om sletning skal de pågældende oplysninger slettes senest 30 dage efter optagelsen, medmindre opbevaring af optagelsen ud over 30 dages fristen er nødvendig for den dataansvarliges behandling af en konkret tvist. I givet fald skal den, som tvisten vedrører, underrettes inden udløb af 30 dages fristen, og fremsættes der anmodning herom, skal vedkommende have udleveret en kopi af optagelsen.

Det foreslås desuden, at overtrædelse af reglerne om videregivelse og sletning skal kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Ved indsættelse af en ny bestemmelse i persondataloven foreslås det endvidere udtrykkeligt præciseret, at persondatalovens bestemmelser om oplysningspligt (herunder pligt til at angive den dataansvarliges identitet samt formålet med indsamling af personoplysninger) gælder, selv om der oplyses om tv-overvågningen i medfør af tv-overvågningslovens regler om skiltning mv.

Der foreslås desuden indført en bestemmelse i persondataloven, hvorefter der ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning ikke skal ske anmeldelse til Datatilsynet.

Det foreslås endelig, at Datatilsynet tillægges inspektionskompetence også i forhold til privates behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. I dag har tilsynet kun en sådan kompetence i forhold til offentlige myndigheders tv-overvågning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.